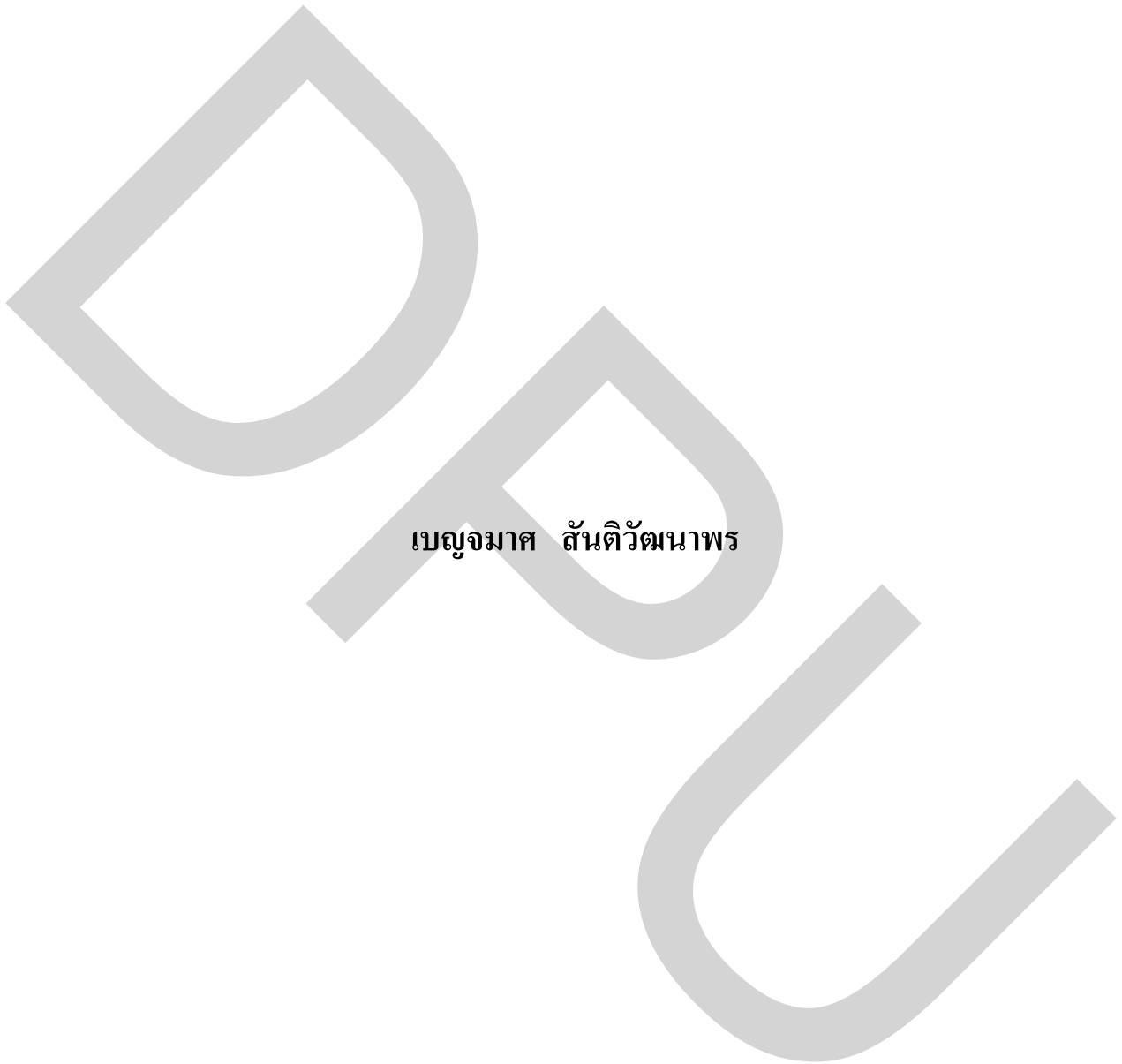

การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
ของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ.2555

**Choice Criteria of Non-Listed Companies in Bangkok for
Selecting an Auditor**

Benjamas Santiwatanaporn

**A Thematic Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program**

Department of Accountancy

Faculty of Accountancy, Dhurakij Pundit University

2012

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.ศิริเดช คำสุพรหม อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ปรีเปรม นนทลีรักษ์ และดร.พัทธนันท์ เพชรเชิดชู กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ผู้ให้กำลังใจและให้โอกาสทางการศึกษาอันมีค่ายิ่ง

สุดท้ายขอขอบคุณเพื่อนทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด

เบญจมาศ สันติวัฒนาพร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	1
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.4 นิยามศัพท์.....	3
1.5 เล่าร่างการเขียนสารนิพนธ์.....	4
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.3 สรุปผลการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	16
3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	16
3.2 ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	17
3.3 การออกแบบงานวิจัย.....	18
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	20
3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
4. ผลการศึกษา.....	23
4.1 ผลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถาม.....	23
4.2 การทดสอบ Chi-Square Test.....	27
4.3 การวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis).....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.4 การวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) (ครั้งที่ 2).....	45
5. บทสรุปผลการศึกษา.....	60
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	60
5.2 อภิปรายผล.....	62
5.3 สรุปผลงานวิจัย.....	66
5.4 ข้อจำกัดของงานวิจัย.....	67
5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต.....	67
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	73
ประวัติผู้เขียน.....	79

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากงานวิจัยก่อนหน้า.....	13
4.1 ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม.....	24
4.2 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามด้านความสามารถและคุณภาพ งานสอบบัญชี.....	27
4.3 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามด้านค่าธรรมเนียม.....	28
4.4 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามด้านการติดต่อสื่อสารและมรรยาทใน การเข้าพบลูกค้า.....	29
4.5 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามด้านชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี.....	31
4.6 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจาก งานสอบบัญชี.....	32
4.7 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี.....	33
4.8 KMO and Bartlett's Test.....	34
4.9 Total Variance Explained.....	35
4.10 Factor Matrix.....	37
4.11 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 1 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี.....	39
4.12 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการติดต่อสื่อสารและ มรรยาทในการเข้าพบลูกค้า.....	40
4.13 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 3 ค่าธรรมเนียม.....	41
4.14 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 4 การให้คำปรึกษา.....	42
4.15 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 5 ชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต.....	42
4.16 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 6 ระบบการทำงานของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต.....	43
4.17 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 7 ความสามารถและคุณภาพงานสอบ บัญชี.....	44
4.18 KMO and Bartlett's Test ขององค์ประกอบที่ 1 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2)	45

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.19 Total Variance Explained ขององค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2).....	46
4.20 Factor loading ขององค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2).....	46
4.21 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในองค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี.....	47
4.22 KMO and Bartlett's Test ขององค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า (Factor Analysis # 2).....	47
4.23 Total Variance Explained ขององค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า (Factor Analysis # 2).....	48
4.24 Factor loading ขององค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า (Factor Analysis # 2).....	48
4.25 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในองค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า.....	49
4.26 KMO and Bartlett's Test ขององค์ประกอบที่ 3 ค่าธรรมเนียม (Factor Analysis # 2).....	50
4.27 Total Variance Explained ขององค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม (Factor Analysis # 2).....	50
4.28 Factor loading ขององค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม (Factor Analysis # 2).....	51
4.29 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในองค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม.....	51
4.30 KMO and Bartlett's Test ขององค์ประกอบที่ 4 การให้คำปรึกษาอื่นนอกเหนือจากงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2).....	52
4.31 Total Variance Explained ขององค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่นนอกเหนือจากงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2).....	52
4.32 Factor loading ขององค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2).....	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.33 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในองค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี.....	53
4.34 KMO and Bartlett's Test ขององค์ประกอบที่ 5 ชื่อเสียงของผู้สอบบัญชี รับอนุญาต (Factor Analysis # 2).....	54
4.35 Total Variance Explained ขององค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชี รับอนุญาต (Factor Analysis # 2).....	54
4.36 Factor loading ขององค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Factor Analysis # 2).....	55
4.37 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในองค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต.....	55
4.38 KMO and Bartlett's Test ขององค์ประกอบที่ 6 ความสามารถและคุณภาพ งานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2).....	56
4.39 Total Variance Explained ขององค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพ งานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2).....	57
4.40 Factor loading ขององค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงาน สอบบัญชี (Factor Analysis # 2).....	57
4.41 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในองค์ประกอบความสามารถและคุณภาพ งานสอบบัญชี.....	58

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	16
3.2 การออกแบบงานวิจัย.....	18
4.1 ตำแหน่งงานในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	24
4.2 จุดทะเบียนของบริษัท.....	25
4.3 ตัวแปร 5 อันดับแรกที่เป็นเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของ ผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานครมากที่สุด.....	26

หัวข้อสารนิพนธ์	การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขต กรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน	เบญจมาศ สันติวัฒนาพร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ศิริเดช คำสุพรหม
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีเหตุจูงใจมาจากการที่ปัจจุบันมีจำนวนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาการแข่งขันเพื่อรับงานสอบบัญชีระหว่างผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ถึงแม้จะมีกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 ได้กำหนดมรรยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพึงปฏิบัติก็ตาม ซึ่งงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษาครั้งนี้ได้กรอบแนวคิดมาจากการทบทวนทฤษฎี แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อ การเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยส่งแบบสอบถามที่มีลักษณะแบบ Likert scale ไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบริษัทจำกัดในเขตกรุงเทพมหานคร และนำข้อมูลที่ได้รับมาทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่และร้อยละ เพื่ออธิบายเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้ Chi-square Test ในการทดสอบความสำคัญของคำถาม และใช้ Exploratory Factor Analysis เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ

ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี ด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า ด้านค่าธรรมเนียม ด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี ด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี

Thematic Paper Title	Choice criteria of non-listed companies in Bangkok for selecting an Auditor
Author	Benjamas Santiwatanaporn
Thematic Paper Advisor	Dr.Siridech Kumsuprom
Department	Accountancy
Academic year	2011

ABSTRACT

The motivation of this research derives from an increased number of auditors. This circumstance leads to high competition among auditors. Moreover, code of conduct and governance of an auditor may be omitted because of high competition. As a result, the objective of this research is to investigate choice criterion of non-listed company in Bangkok for selecting an Auditor.

According to the review of literature, there are various factors that affect the selection of the auditor for non-listed company. This research conducted a quantitative research using a likert scale questionnaire. The questionnaires were sent to sample selected (Non-Listed Company) in Bangkok. The data obtained were analyzed using statistical packages (SPSS) and then is described in details. SPSS helps the researcher estimate the frequency and percentage to describe the general information of the respondents and inferential statistical analysis using "Chi-square for test significance of question. Moreover, SPSS helps the researcher conduct Exploratory Factor Analysis (EFA) to analyze the relationship of each component.

The results in this research show that the place of auditing office, the ability of communication and good care of customer, auditing fee, consultation service beyond auditing job, an auditor reputation, and the capacity and quality of auditing are main important elements of selecting an auditor for non-listed company.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 กำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ และกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ต้องจัดทำงบการเงินและยื่นงบการเงินต่อสำนักงานกลางบัญชีหรือสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ภายในห้าเดือนนับแต่วันปิดบัญชี สำหรับกรณีของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ให้ยื่นภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่งบการเงินนั้นได้รับอนุมัติในที่ประชุมใหญ่ และต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543, 2543, 12 พฤษภาคม : 4)

ซึ่งเป็นการแสดงความเห็นว่างบการเงินนั้นได้แสดงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการ โดยถูกต้องตามควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่ ซึ่งสมาคมการบัญชีอเมริกัน (The American Accounting Association: AAA) ได้ให้นิยามของคำว่า การสอบบัญชี (Auditing) ไว้ว่า “การสอบบัญชี” คือ กระบวนการของการรวบรวมและประเมินหลักฐานเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ เพื่อระบุและรายงานเกี่ยวกับระดับความสอดคล้องต้องกันของสารสนเทศนั้นกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการสื่อสารผลลัพธ์ให้ผู้ใช้อข้อมูล ซึ่งผู้สอบบัญชีควรมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในวิชาชีพเป็นพิเศษเช่นเดียวกับวิชาชีพอิสระอื่นๆ (เช่น แพทย์ ทนายความ วิศวกร สถาปนิก) และควรมีความรู้เกี่ยวกับการบัญชีและการสอบบัญชีซึ่งได้รับการศึกษาในสถาบันการศึกษา และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตลอดจนการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ (Continuing Professional Development: CPD) และควรมีทัศนคติและความคิดที่เป็นอิสระ (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลาพร ศรีจันทเพชร, 2550: 1-2)

ประเทศไทยมีแนวโน้มของอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เพิ่มสูงขึ้น (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2554, 30 ธันวาคม) ส่งผลให้มีการจัดตั้งธุรกิจขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้ง

ในรูปแบบของห้างหุ้นส่วน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ฯลฯ และจังหวัดที่มีผู้ประกอบการให้ความสนใจเลือกใช้เป็นสถานที่ในการประกอบธุรกิจเป็นจำนวนมาก คือ กรุงเทพมหานคร เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงที่เป็นแหล่งเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ทั้งด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการบริการ

โดยทุกธุรกิจไม่ว่าจะจัดตั้งขึ้นใหม่ หรือดำเนินธุรกิจมานานแล้ว ก็ล้วนแต่มีความต้องการในการใช้บริการสอบบัญชีทั้งสิ้น ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลทางกฎหมายและความต้องการในการสร้างความเชื่อมั่นในงบการเงินให้แก่นักลงทุนภายนอก หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหนี้ ธนาคาร รัฐบาล เป็นต้น

อีกด้านหนึ่งปัจจุบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการแข่งขันเพื่อรับงานสอบบัญชีระหว่างผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้วยกันเอง ถึงแม้จะมีกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 ได้กำหนดมรรยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพึงปฏิบัติก็ตาม โดยความต้องการให้ได้มาซึ่งงานสอบบัญชี อาจทำให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีการกำหนดค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีให้ต่ำกว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรายอื่น หรือรับงานสอบบัญชีที่มีความซับซ้อนของธุรกิจ หรือมีความเสี่ยงสูง โดยไม่ได้คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการตรวจสอบบัญชีของตน ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพในการตรวจสอบบัญชี ที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอาจตรวจสอบไม่พบถึงความผิดพลาด หรือการทุจริตที่เกิดขึ้นของธุรกิจ และยังส่งผลกระทบต่อผู้ใช้งบการเงินที่อาจมีการตัดสินใจที่ผิดพลาดจากการใช้งบการเงินที่ไม่ถูกต้องอีกด้วย จะเห็นได้ว่าการคัดเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของธุรกิจไม่ควรพิจารณาเพียงด้านค่าธรรมเนียมในการสอบบัญชีเท่านั้น แต่ควรถึงพิจารณาองค์ประกอบด้านอื่นๆ ด้วย เช่น ด้านความรู้ ความสามารถ จรรยาบรรณในวิชาชีพ ระบบการทำงานที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาของการศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสาเหตุที่เลือกทำการศึกษาเฉพาะบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ เนื่องจากผู้วิจัยต้องการทราบว่าผู้ประกอบการของบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์มีหลักเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตโดยพิจารณาจากองค์ประกอบด้านใดบ้าง และผลที่ได้จากงานวิจัยนี้มีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกับงานวิจัยอื่นที่ทำการศึกษาเฉพาะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือไม่

งานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน เช่น ให้ข้อมูลสำหรับการรับบริการสอบบัญชี เพื่อให้งานสอบบัญชีเป็นไปด้วยความถูกต้องตรงตามมาตรฐานการสอบบัญชี ก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือต่อผู้ใช้งบการเงิน และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตยังสามารถนำผลงานวิจัยนี้ไปใช้ใน

การปรับปรุงงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้ามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานกำกับดูแลที่สามารถนำไปใช้ในการพิจารณาว่าวิชาชีพสอบบัญชีมีการพัฒนาไปในทิศทางใด สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติของวิชาชีพที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือจำเป็นต้องมีการพัฒนาหรือปรับปรุงในด้านใดเพิ่มเติม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพสอบบัญชีสำหรับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและหน่วยงานกำกับดูแล
- (2) เพื่อให้ข้อมูลกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่กำลังจะเริ่มให้บริการตรวจสอบบัญชีแก่บริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.4 นิยามศัพท์

จากการศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถอธิบายความหมายของของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ได้ดังนี้

ความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี หมายถึง การนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปใช้ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการอย่างเต็มที่ (จินทนา สาขากร และคณะ, 2551: 5-5)

ค่าธรรมเนียม หมายถึง ค่าบริการที่เรียกเก็บตามกฎหมาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542)

การติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า หมายถึง การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและการทำความเข้าใจจากบุคคลหนึ่ง ไปยังอีกคนหนึ่ง (Kinicki, Williams, 2006: 215)

ชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี หมายถึง การเป็นที่รู้จักในสังคม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542)

การให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี หมายถึง การหารือ การให้ความเห็น แนะนำ พิจารณาหารือกัน พิจารณาอภิปรายกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542)

ที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชี หมายถึง สถานที่ตั้ง หรือแหล่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified Public Accountants: CPA) หมายถึง ผู้ตรวจสอบอิสระภายนอก ที่ตรวจสอบและแสดงความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของงบการเงินตามที่กฎหมายกำหนด (อุษณา ภัทรมนตรี, 2551: 17)

ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor: TA) หมายถึง นักบัญชีที่ผ่านการทดสอบความรู้และได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพากร ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบงบการเงินของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก (ทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท) (นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันทเพชร, 2550: 8)

1.5 คำร่างการเขียนสารนิพนธ์

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีคำร่างการเขียนทั้งหมด 5 บท ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ

ในบทนี้เป็นการอธิบายถึงที่มาและความสำคัญของปัญหาที่เป็นสาเหตุทำให้ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาในเรื่องนี้ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของงานวิจัย สมมติฐานของงานวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะเริ่มจากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมทั้งที่เป็นกฎหมาย แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยในอดีต ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยจากการทบทวนวรรณกรรมสามารถกำหนดตัวชี้วัดขององค์ประกอบด้านต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อ การเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้แก่ ด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี ด้านค่าธรรมเนียม ด้านการติดต่อสื่อสาร และมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า ด้านชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี ด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี และด้านที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชี

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย เป็นการอธิบายถึงขั้นตอนต่างๆ ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน คือ การกำหนดประชากร ขนาดตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการศึกษา

ในบทนี้เป็นการอธิบายถึงการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน สถิติไร้พารามิเตอร์ (Nonparametric Statistics Test) โดยเลือกวิธีการทดสอบแบบ Chi-Square Test และการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบแบบ Exploratory Factor Analysis (EFA) ซึ่ง

ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการค้นหาจำนวนองค์ประกอบที่มีความสามารถในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ ด้วยวิธี Maximum Likelihood Method เนื่องจากเป็นวิธีการที่จะให้ค่าน้ำหนักปัจจัยของกลุ่มตัวอย่างที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรมากที่สุด

บทที่ 5 บทสรุปผลการศึกษา

บทสรุปผลการศึกษาเป็นการนำเสนอผลการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และยังคงกล่าวถึงข้อจำกัดของงานวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 กำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ และกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ต้องจัดทำงบการเงินและยื่นงบการเงินต่อสำนักงานกลางบัญชี หรือสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ภายในห้าเดือน นับแต่วันปิดบัญชี สำหรับกรณีของบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ให้ยื่นภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่งบการเงินนั้นได้รับอนุมัติในที่ประชุมใหญ่ และต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ยกเว้นสำหรับงบการเงินของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่มีทุนจดทะเบียนไว้ไม่เกินห้าล้านบาท รายได้รวมไม่เกินสามสิบล้าน และสินทรัพย์รวมไม่เกินสามสิบล้าน สามารถเลือกใช้บริการสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีภาษีอากรหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ (พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543, 2543, 12 พฤษภาคม: 4)

นอกจากนี้กฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 ได้กำหนดมรรยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพึงปฏิบัติ สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต เช่น ไม่รับสอบบัญชีในกิจการที่ตนขาดความเป็นอิสระ ขาดความเป็นกลาง โดยมีผลประโยชน์หรือตำแหน่งเกี่ยวข้องกับกิจการนั้นหรือ โดยมีเหตุอื่นที่อาจจะก่อให้เกิดความลำเอียง ยกเว้นค่าธรรมเนียมที่ได้รับจากการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี หรือหน้าที่ในการประกอบวิชาชีพอิสระอื่นที่เกี่ยวกับกิจการนั้น เป็นต้น

2. ความรู้ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน เช่น ไม่สอบบัญชีในกิจการที่เกินความรู้ความสามารถของตนที่จะปฏิบัติงานได้ ปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความระมัดระวังและรอบคอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป เป็นต้น

3. มรรยาทต่อลูกค้า คือ ไม่เปิดเผยความลับของกิจการที่ตนได้รู้มาในหน้าที่จากการสอบบัญชี เว้นแต่กรณีที่ต้องให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามกฎหมาย และไม่ละทิ้งการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่รับไว้แล้วโดยไม่มีเหตุอันสมควร

4. มรรยาทต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ คือ ไม่แย่งงานสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอื่น และไม่ทำการสอบบัญชีเกินกว่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้มอบหมายนั้น

5. มรรยาททั่วไป เช่น ไม่กระทำการใดๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ ไม่โฆษณาหรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณาด้วยประการใดๆ ซึ่งการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี เว้นแต่การแสดงชื่อ คุณวุฒิ ที่อยู่ หรือชื่อและที่ตั้งสำนักงานของตน หรือไม่กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนโดยถือเอาอัตราสูงสุดของยอดเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินใดที่ตนสอบบัญชีหรือมีส่วนร่วมในการสอบบัญชีเป็นเกณฑ์ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศต่างๆ ของทางราชการ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสอบบัญชี ได้กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้สอบบัญชีพึงปฏิบัติตาม ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมรรยาทของผู้สอบบัญชี และเพื่อให้การสอบบัญชีมีแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุฑามาน สิทธิผลวนิชกุล (2549) ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียนฯ แยกตามบริษัทจดทะเบียนฯ ที่เลือกสำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big Four firms และ Non Big Four firms และทำการศึกษาเฉพาะบริษัทจดทะเบียนและรับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงเดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2549

ผลจากงานวิจัยดังกล่าวพบว่าโดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ความรวดเร็วตรงต่อเวลาในการให้บริการ (สามารถส่งรายงานทันหน่วยงานที่กำลังดูแล) การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของบริษัท ผู้ใช้บริการสอบบัญชี ความเป็นระบบในการทำงานของสำนักงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีมีความเป็นอิสระกับบริษัท (ไม่มี Conflict of Interest กับบริษัท) และความระมัดระวังในการสอบบัญชี เพื่อให้การจัดทำบัญชีของลูกค้าตรงตามมาตรฐานการบัญชี

ซึ่งผลการศึกษายังพบว่าหากเรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่ได้จากมากไปน้อย จะได้ทั้งหมด 8 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านความเป็นอิสระและการปฏิบัติตามมาตรฐานอย่าง

เครื่องวัด ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารและการบริการ ปัจจัยด้านความสามารถและความเชี่ยวชาญ การตรวจสอบ ปัจจัยด้านการยอมรับจากผู้ถือหุ้นของบริษัท ปัจจัยด้านสำนักงานสอบบัญชี ตรวจสอบลูกค้าที่มีชื่อเสียงในตลาดหลักทรัพย์ฯ ปัจจัยด้านการใช้สำนักงานสอบบัญชีเดียวกับ บริษัทในเครือ ปัจจัยด้านคุณภาพและการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี และปัจจัย ด้านความมีชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี

และงานวิจัยข้างต้นยังพบว่าปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมและปัจจัยด้านที่ตั้งสำนักงานไม่ ส่งผลกระทบต่อ การเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียนและรับอนุญาตในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยต่อเนื่องของจุฑามน สิทธิผลวนิชกุล ที่ทำการศึกษาร่วมกับ มนวิภา ผดุงสิทธิ์ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียน ซึ่ง ผลวิจัยพบว่าปัจจัยสำคัญ 5 อันดับแรกที่บริษัทจดทะเบียนให้ความสำคัญมากที่สุดในการเลือก ผู้สอบบัญชี ได้แก่ การให้บริการที่ตรงต่อเวลา (สามารถส่งรายงานให้กับหน่วยงานกำกับดูแล ทันเวลา) การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของลูกค้า การปฏิบัติงานเป็นระบบ ความเป็นอิสระของ ผู้สอบบัญชี และความระมัดระวังในการสอบบัญชี สำหรับปัจจัยค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี บริษัท จดทะเบียนให้ความสำคัญระดับ ปานกลาง และปัจจัยที่ให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านที่ตั้ง ของสำนักงานสอบบัญชี (จุฑามน สิทธิผลวนิชกุล และ มนวิภา ผดุงสิทธิ์ (2550)

ดังนั้นจะพบว่าผลการวิจัยทั้งสองงานได้ผลสรุปของงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยในการเลือก ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียนที่สำคัญ 5 อันดับแรกตรงกัน

นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมหวัง สุภโชค ชัยวัฒนา และคณะ (2540) ที่ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและปัจจัยที่มี ผลต่อการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียน และรับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีความสำคัญมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คุณภาพของงานตรวจสอบบัญชี และความสามารถของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ทั้งนี้เมื่อใช้การวิเคราะห์ตัวประกอบแบบ Exploratory factor analysis พบว่าสามารถ แบ่งปัจจัยดังกล่าวออกเป็น 6 กลุ่ม โดยเรียงตามลำดับตามความสำคัญจากมากไปน้อย คือ คุณภาพ งานสอบบัญชีและการให้คำปรึกษาอื่นนอกเหนือจากงานสอบบัญชี ความมีชื่อเสียงของสำนัก งานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ความสามารถและความเชี่ยวชาญของทีมงานสอบบัญชี

ขนาดและที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชี การเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของบริษัทแม่หรือผู้ถือหุ้นหลัก และค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่ต่ำ

และหากแยกตามขนาดธุรกิจ 2 ขนาด คือ ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก พบว่าทั้งธุรกิจขนาดใหญ่และขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตโดยรวมเหมือนกัน ยกเว้นปัจจัยในเรื่องการเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก และผลการวิจัยดังกล่าวยังพบว่าหากแยกตามประเภทธุรกิจจำนวน 30 กลุ่ม ประเภทธุรกิจที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยรวมเหมือนกัน ยกเว้นปัจจัยด้านการให้คำปรึกษาในเรื่องการบริหาร

นอกจากนี้ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียนและรับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่สำคัญที่สุด 3 อันดับแรก คือ ความไม่พอใจในคุณภาพงานสอบบัญชี สำนักงานสอบบัญชีไม่เป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก และการขาดประสบการณ์ของผู้ช่วยผู้สอบบัญชี

และเมื่อใช้การวิเคราะห์ตัวประกอบแบบ Exploratory Factor Analysis พบว่าสามารถแบ่งปัจจัยดังกล่าวออกเป็น 6 กลุ่ม โดยเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่

1. การโต้แย้งในเรื่องงานสอบบัญชี ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีและการไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

2. การรวมกิจการของสำนักงานสอบบัญชีหรือบริษัทลูกค้า

3. ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในงานสอบบัญชี

4. ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

5. คุณภาพงานสอบบัญชีและการเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก

6. ความมีชื่อเสียงและความต้องการบริการด้านอื่นนอกเหนือจากงานสอบบัญชี

ดังนั้นจะเห็นได้ว่างานวิจัยของสมหวัง สุข โชคชัยวัฒนา และคณะ (2540) มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จุฑามาน สิทธิพลวนิชกุล (2549) ในด้านปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสามารถของผู้สอบบัญชี ความมีชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และการให้บริการอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยในการเลือกใช้บริการการสอบบัญชีของบริษัทจำกัดในจังหวัดเชียงใหม่ ของพรหมินทร์ รัตนชัย (2538) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยในการเลือกใช้บริการการสอบบัญชี ความต้องการใช้บริการเสริมด้านอื่นๆ และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการจากผู้สอบบัญชีของบริษัทจำกัดในจังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษาปัจจัยในการเลือกใช้บริการการสอบบัญชีของบริษัทจำกัดในจังหวัด เชียงใหม่พบว่า ปัจจัยในการเลือกใช้บริการการสอบบัญชีเรียงลำดับตามความสำคัญจากมากที่สุด มี ดังนี้

1. คุณภาพการให้บริการสอบบัญชี ได้แก่
  - 1.1 การแก้ไขปัญหาให้แก่ลูกค้าอย่างรวดเร็ว
  - 1.2 ผู้ให้บริการสอบบัญชีมีความรู้ความชำนาญ
  - 1.3 การให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือจากการสอบบัญชี
  - 1.4 การเก็บรักษาข้อมูลของลูกค้าได้เป็นอย่างดี
  - 1.5 การเสนอรายงานถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงและตรงต่อเวลา
2. ประสิทธิภาพในการให้บริการการสอบบัญชี ได้แก่
  - 2.1 การมีเทคนิคในการสอบบัญชีที่ได้ผลในระยะเวลาที่กำหนด
3. การให้บริการที่มีความแตกต่างจากสำนักงานสอบบัญชีอื่นๆ ได้แก่
  - 3.1 การมีบริการเสริม เช่น สามารถให้คำปรึกษาทางภาษีอากร และการช่วยเหลือ การวางระบบบัญชีได้
  - 3.2 การคิดค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม

นอกจากนี้ผลการศึกษาดังกล่าวยังพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการจากผู้สอบบัญชีของบริษัทจำกัดในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ติดต่อผู้สอบบัญชีได้ยาก ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ภายหลังจากการสอบบัญชี สำนักงานสอบบัญชีไม่สามารถให้คำปรึกษาทางภาษีอากร ค่าธรรมเนียมในการสอบบัญชีสูงเกินไป และสำนักงานสอบบัญชีไม่มีเทคนิคในการตรวจสอบให้แล้วเสร็จในเวลา ที่กำหนด

ซึ่งจะเห็นได้ว่าผลการวิจัยของสมหวัง ศุภโชคชัยวัฒนา และคณะ (2540) และ พรหมินทร์ รัตนชัย (2538) จะให้ความสำคัญต่อปัจจัยในการเลือกใช้บริการสอบบัญชีในด้าน ความสามารถของผู้สอบบัญชี คุณภาพการสอบบัญชี การให้บริการอื่นนอกเหนือจากงานสอบบัญชี และค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่เหมือนกัน

ในขณะที่ผลงานวิจัยของวิโรจน์ เลาหทวีโชค (2547) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ การตัดสินใจรับงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีและการเลือกสำนักงานสอบบัญชีของผู้ใช้บริการ งานสอบบัญชี โดยในส่วนของการศึกษาด้านการเลือกสำนักงานสอบบัญชีของผู้ใช้บริการงานสอบ บัญชี ที่มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสำนักงานสอบบัญชี ของบริษัทมหาชน

ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสำนักงานสอบบัญชีของบริษัทมหาชนมากที่สุดคือ การทำงานได้เสร็จภายในกำหนดเวลา ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชี และทีมงานตรวจสอบ และชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีตามลำดับ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสำนักงานสอบบัญชีของบริษัทมหาชนดังกล่าว บริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะให้ความสำคัญมากกว่าบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ดังนั้นจะเห็นว่าผลงานวิจัยของวิโรจน์ เลาเทวีโชค (2547) มีปัจจัยด้านความรวดเร็ว และตรงต่อเวลาในการให้บริการเหมือนกับผลงานวิจัยของจุฑามน สิริพิศวานิชกุล และ มนวิกา ผดุงสิทธิ์ (2550) และพรหมินทร์ รธนิตย์ (2538)

นอกจากนี้งานวิจัยของ ธเนศศิริ ฝากมิตร และคณะ (2542) ที่ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพของงานสอบบัญชีต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการบริการที่ธุรกิจที่ใช้บริการสอบบัญชีแต่ละแห่งคาดหวังจากสำนักงานสอบบัญชี และคุณภาพการบริการที่ธุรกิจได้รับจากสำนักงานสอบบัญชีที่ใช้บริการในปัจจุบัน รวมถึงปัจจัยด้านคุณภาพที่สร้างความพึงพอใจในการใช้บริการด้านการสอบบัญชี เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการบริการด้านการสอบบัญชีให้สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจที่ใช้บริการ

ผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้บริการสำนักงานสอบบัญชีต่างมีความคาดหวังในคุณภาพของการสอบบัญชีในทุกด้านสูงกว่าที่ได้รับในปัจจุบัน ที่เป็นเช่นนี้คาดว่ามีผลมาจากความมีชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี โดยปัจจัยด้านคุณภาพที่สร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการ คือ ความน่าเชื่อถือ ความปลอดภัย และการดูแลเอาใจใส่

และจากการวิจัยของ Sands and McPhail (2003) ที่ทำการวิจัยเรื่อง “Choice Criteria of Listed Australian Public Companies for Selecting an Auditor” ซึ่งได้ส่งแบบสอบถามไปยังบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศออสเตรเลีย โดยผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดในการเลือกผู้สอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในประเทศออสเตรเลีย คือ คุณภาพการตอบสนองความต้องการของลูกค้า และความสามารถและคุณภาพการสอบบัญชี

อย่างไรก็ตามจากการศึกษางานวิจัยทั้งหมดข้างต้นจะพบว่างานวิจัยโดยรวมเป็นการศึกษาจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ซึ่งมีปัจจัยในการเลือกผู้สอบบัญชีที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพงานสอบบัญชี ความสามารถในการตรวจสอบ ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี และชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชีมากกว่าปัจจัยอื่นๆ แต่หากเป็นบริษัทขนาดเล็ก ก็มีความเป็นไปได้ว่าจะมีปัจจัยในการเลือกผู้สอบบัญชีที่แตกต่างจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

เช่น ความรวดเร็วในการให้บริการ ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี หรือค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี เป็นต้น สาเหตุอาจเนื่องมาจากขนาดของธุรกิจที่เล็กกว่า และเป็นธุรกิจที่ไม่มีส่วนได้เสียต่อสาธารณะ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2.1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากงานวิจัยก่อนหน้า

ปัจจัย	ผู้วิจัย	จุฑามน สิทธิผลวนิชกุล (2549)	จุฑามน สิทธิผลวนิชกุล และ มนวิภา ผดุงสิทธิ์ (2550)	สมหวัง ศุภโชคชัย วัฒนา และ คณะ (2540)	พรหมินทร์ รณิษฐ์ (2538)	วิโรจน์ เลาหทวีโชค (2547)	ธเนศศิริ ฝากมิตร และ คณะ (2542)	Sands and McPhail (2003)
1. ความสามารถของผู้สอบบัญชี		✓		✓	✓			
2. จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี				✓				
3. ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต						✓		
4. ความเป็นระบบในการทำงาน		✓	✓					
5. การรักษาความลับของลูกค้า		✓	✓		✓			
6. ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี		✓	✓					
7. ความระมัดระวังในการสอบบัญชี		✓	✓					
8. คุณภาพการสอบบัญชี				✓	✓		✓	✓
9. ความรวดเร็วในการให้บริการ		✓	✓		✓	✓		
10. การติดต่อสื่อสารกับลูกค้า		✓						
11. ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชี				✓	✓			
12. ชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี		✓		✓		✓		
13. การให้บริการอื่นนอกเหนือจากงานสอบบัญชี		✓		✓	✓			
14. ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี				✓				

2.3 สรุปผลการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัดขององค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานครดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี ได้แก่
  - 1.1 ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
  - 1.2 จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
  - 1.3 ประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
  - 1.4 ความรู้และความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวกับธุรกิจและอุตสาหกรรม
  - 1.5 ความเป็นระบบในการทำงานของสำนักงานสอบบัญชี
  - 1.6 การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของบริษัทผู้ใช้บริการสอบบัญชี
2. องค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม ได้แก่
  - 2.1 ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น
  - 2.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการสอบบัญชี ต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น
  - 2.3 ค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับคุณภาพงานสอบบัญชี
  - 2.4 ค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ในการสอบบัญชี
3. องค์ประกอบด้านการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า ได้แก่
  - 3.1 ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท
  - 3.2 ความสามารถของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท
  - 3.3 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน
  - 3.4 ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน
  - 3.5 มีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน
  - 3.6 เข้าตรวจสอบในเวลาที่น่าัดหมายตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
4. องค์ประกอบด้านชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี ได้แก่
  - 4.1 ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี
  - 4.2 การเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหน้าที่ ฯลฯ

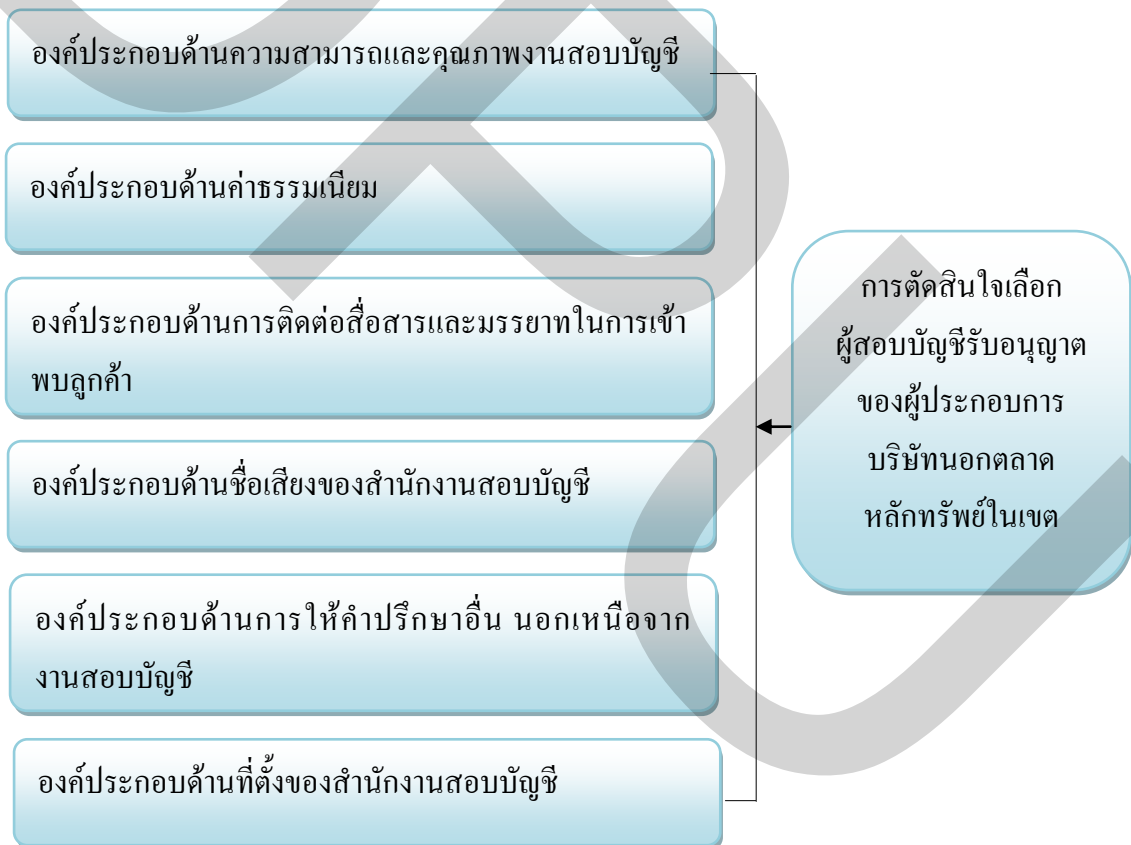
4.3 สำนักงานสอบบัญชีจัดอยู่สี่อันดับแรก (Big 4) ได้แก่ PricewaterhouseCoopers ABAS Ltd., Ernst & Young Office Limited, KPMG Audit (Thailand) Limited, Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyoh Co.,Ltd.

- 4.4 เป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้นรายใหญ่
5. องค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี ได้แก่
  - 5.1 การให้คำปรึกษาเรื่อง ระบบบัญชี
  - 5.2 การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร
  - 5.3 การให้คำปรึกษาเรื่อง การควบคุมภายใน
  - 5.4 การให้คำปรึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance)
  - 5.5 การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี
6. องค์ประกอบด้านที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชี ได้แก่
  - 6.1 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับสำนักงานใหญ่
  - 6.2 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท
  - 6.3 ความสะดวกในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการ
บริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร มีกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

3.2 ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

จากข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2553 ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ พบว่ากรุงเทพมหานครมีบริษัทจำกัดที่ยังคงดำเนินงานอยู่จำนวนทั้งสิ้น 183,278 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2553, 31 ธันวาคม) ดังนั้นในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะใช้สูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95 เปอร์เซ็นต์ และค่าความคลาดเคลื่อนบวกลบ 5 เปอร์เซ็นต์ สามารถคำนวณหาขนาดตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$= \frac{183,278}{1+183,278(.05)^2}$$

$$= 400 \text{ ราย}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

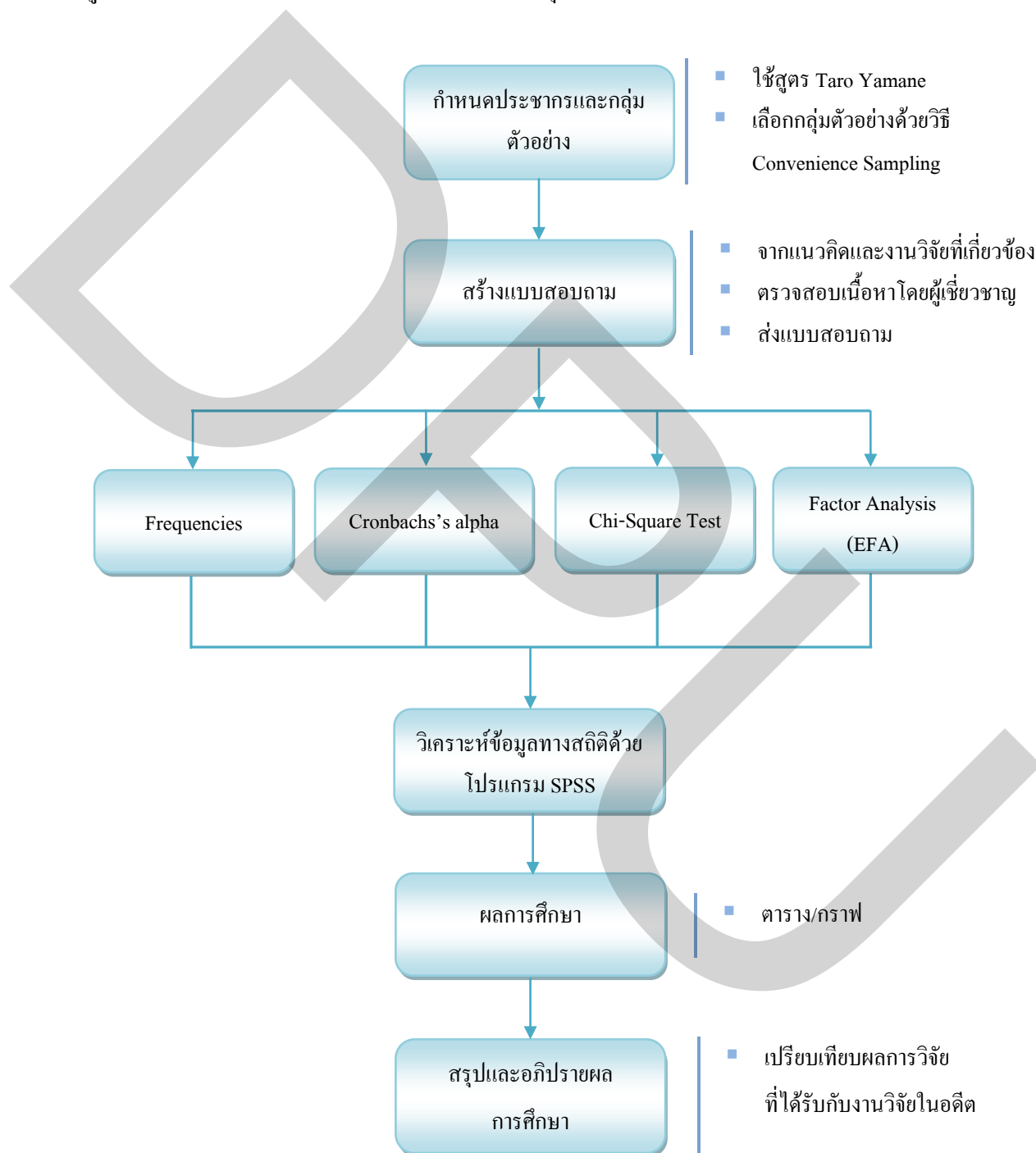
N = ขนาดประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ดังนั้นจากสูตรของ Taro Yamane จะได้ขนาดตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 400 ราย และเลือกใช้วิธีการสุ่มแบบสะดวก (Convenience Sampling) จากบริษัทจำกัดทั้งหมดในเขตกรุงเทพมหานคร

3.3 การออกแบบงานวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร” มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 3.2 การออกแบบงานวิจัย

รูปภาพที่ 3.2 เป็นการอธิบายถึงการออกแบบงานวิจัยที่เริ่มจากการกำหนดลักษณะของประชากร ซึ่งงานวิจัยนี้มีประชากร คือ บริษัทจำกัดที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และเนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงใช้สูตร Taro Yamane ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง และทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธี Convenience Sampling

ขั้นตอนต่อไปเป็นการสร้างแบบสอบถาม ที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ และทำการส่งแบบสอบถามไปยังบริษัทจำกัดที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างไว้

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS โดยใช้สูตรดังนี้

1. ทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค หรือ Cronbach's alpha
2. สูตร Frequencies สำหรับการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ เพื่ออธิบายผลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. Chi-square Test สำหรับการทดสอบความสำคัญของคำถาม
4. Factor Analysis (Exploratory Factor Analysis: EFA) สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

โดยผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี
2. องค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม
3. องค์ประกอบด้านการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า
4. องค์ประกอบด้านชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี
5. องค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี
6. องค์ประกอบด้านที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชี

ซึ่งสามารถอธิบายผลการศึกษาในรูปแบบของตารางหรือรูปภาพ เพื่อให้สามารถทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการศึกษาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น (ดูในบทที่ 4)

จากนั้นจึงทำการสรุปและอภิปรายผลการศึกษาที่ได้รับ โดยการเปรียบเทียบกับงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องหรือความขัดแย้งกันในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งพบว่าองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตระหว่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ กับบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยรวมแล้วจะมีความสอดคล้องกันในด้าน

ความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า การให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี ชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และความสามารถและคุณภาพ งานสอบบัญชี แต่จะมีความแตกต่างกันในด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี และค่าธรรมเนียม ที่บริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เห็นว่าองค์ประกอบทั้งสองด้านนี้ไม่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจ เลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่มีลักษณะเป็นแบบ Likert Scale เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ที่มีความสนใจในการตัดสินใจเลือก ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่ง อาจเป็นผู้บริหาร กรรมการบริษัท ผู้จัดการฝ่ายบัญชี ฯลฯ โดยปัญหาต่างๆ และแนวทางปฏิบัติของ งานวิจัย ได้มาจากการศึกษาทฤษฎีทั้งมรรยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 หนังสือ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสามารถสร้างแบบสอบถามซึ่ง ประกอบด้วยส่วนสำคัญทั้งหมด 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลพื้นฐานของ ธุรกิจ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับตำแหน่งงานในปัจจุบัน และจำนวนทุนจดทะเบียนของบริษัท

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งแต่ละองค์ประกอบ ประกอบด้วยคำถามดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี มีคำถามดังนี้
  - 1.1 ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
  - 1.2 จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
  - 1.3 ประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
  - 1.4 ความรู้และความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและอุตสาหกรรม
  - 1.5 ความเป็นระบบในการทำงานของสำนักงานสอบบัญชี
  - 1.6 การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของบริษัทผู้ใช้บริการสอบบัญชี
2. องค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม มีคำถามดังนี้
  - 2.1 ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น

- บริษัท
- ของ บริษัท
- พนักงาน
- 2.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการสอบบัญชี ต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น
  - 2.3 ค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับคุณภาพงานสอบบัญชี
  - 2.4 ค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ในการสอบบัญชี
  3. องค์ประกอบด้านการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า มีคำถามดังนี้
    - 3.1 ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของ
    - 3.2 ความสามารถของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่
    - 3.3 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน
    - 3.4 ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน
    - 3.5 มีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของ
    - 3.6 เข้าตรวจสอบในเวลาที่น่าัดหมายตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
  4. องค์ประกอบด้านชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี มีคำถามดังนี้
    - 4.1 ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี
    - 4.2 การเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหนี้ ฯลฯ
    - 4.3 สำนักงานสอบบัญชีจัดอยู่อันดับแรก (Big4) ได้แก่ Ernst & Young Office Limited, Pricewaterhouse Coopers ABAS Ltd., KPMG Audit (Thailand) Limited, Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyoh Co.,Ltd.
    - 4.4 เป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้นรายใหญ่
  5. องค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี มีคำถามดังนี้
    - 5.1 การให้คำปรึกษาเรื่อง ระบบบัญชี
    - 5.2 การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร
    - 5.3 การให้คำปรึกษาเรื่อง การควบคุมภายใน
    - 5.4 การให้คำปรึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance)
    - 5.5 การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี
  6. องค์ประกอบด้านที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชี มีคำถามดังนี้
    - 6.1 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับสำนักงานใหญ่
    - 6.2 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท
    - 6.3 ความสะดวกในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี

โดยแบบสอบถามกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกให้ระดับความคิดเห็นของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ (Likert Scale) คือ

5 หมายถึง ตัวแปรนั้นมีความสำคัญมากที่สุด

4 หมายถึง ตัวแปรนั้นมีความสำคัญมาก

3 หมายถึง ตัวแปรนั้นมีความสำคัญปานกลาง

2 หมายถึง ตัวแปรนั้นมีความสำคัญน้อย

1 หมายถึง ตัวแปรนั้นมีความสำคัญน้อยที่สุด

ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้มีการตรวจสอบเนื้อหาและความน่าเชื่อถือให้มีความครบถ้วนตามกระบวนการวิจัย และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญและทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟ่าครอนบาค หรือ Cronbach's alpha

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยส่งแบบสอบถามที่ระบุวันที่ขอแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์ไปยังบริษัทจำกัดในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 400 ราย

3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้ทั้งสถิติเชิงพรรณนา และเชิงอนุมานประกอบกันดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ใช้รายงานผลเป็นค่าเฉลี่ย และร้อยละ เพื่ออธิบายผลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. สถิติเชิงอนุมาน ใช้สถิติไร้พารามิเตอร์ (Non Parametric Test) โดยเลือกทดสอบแบบ Chi-Square Test เพื่อทดสอบความสำคัญของคำถาม และใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยเลือกแบบ Exploratory Factor Analysis (EFA) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในแต่ละด้าน ซึ่งการทดสอบค่าทางสถิติทุกค่าจะทำการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ .05

บทที่ 4

ผลการศึกษา

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งในบทนี้เป็นการอธิบายถึงการวิเคราะห์เชิงสถิติด้วยโปรแกรม SPSS

4.1 ผลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถาม

จากการส่งแบบสอบถามไปยังบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 400 ราย ได้รับแบบสอบถามที่ตอบกลับมาทั้งหมดจำนวน 103 ราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 25.75 ดังสูตรการคำนวณคือ

$$\begin{aligned}\text{อัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม} &= \frac{\text{จำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับ} \times 100}{\text{จำนวนแบบสอบถามทั้งหมด}} \\ &= \frac{103}{400} \times 100 \\ &= 25.75\%\end{aligned}$$

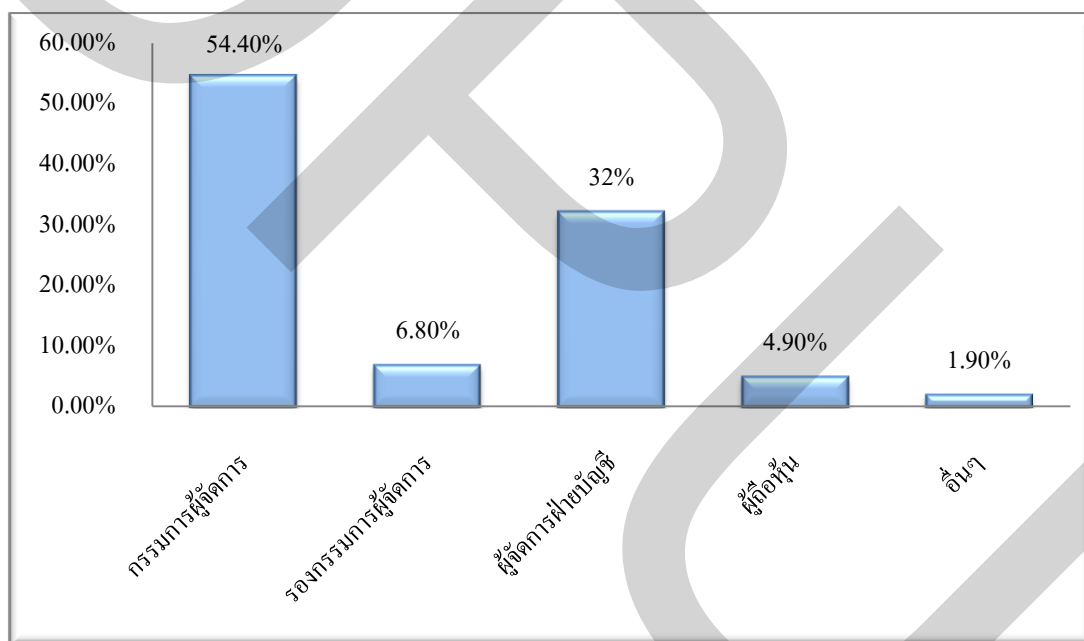
จากนั้นได้นำแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับ มาทำการทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา ครอนบาค หรือ Cronbach's alpha ด้วยโปรแกรม SPSS ซึ่งได้ค่าเท่ากับ .875 ดังตารางที่ 4.1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.875	28

จากคำถามทั้งหมด 28 ข้อ แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีค่าระดับความน่าเชื่อถือ (Reliability) เท่ากับ .875 ซึ่งถือว่ามีความน่าเชื่อถือในระดับสูง (Hair et al., 2006)

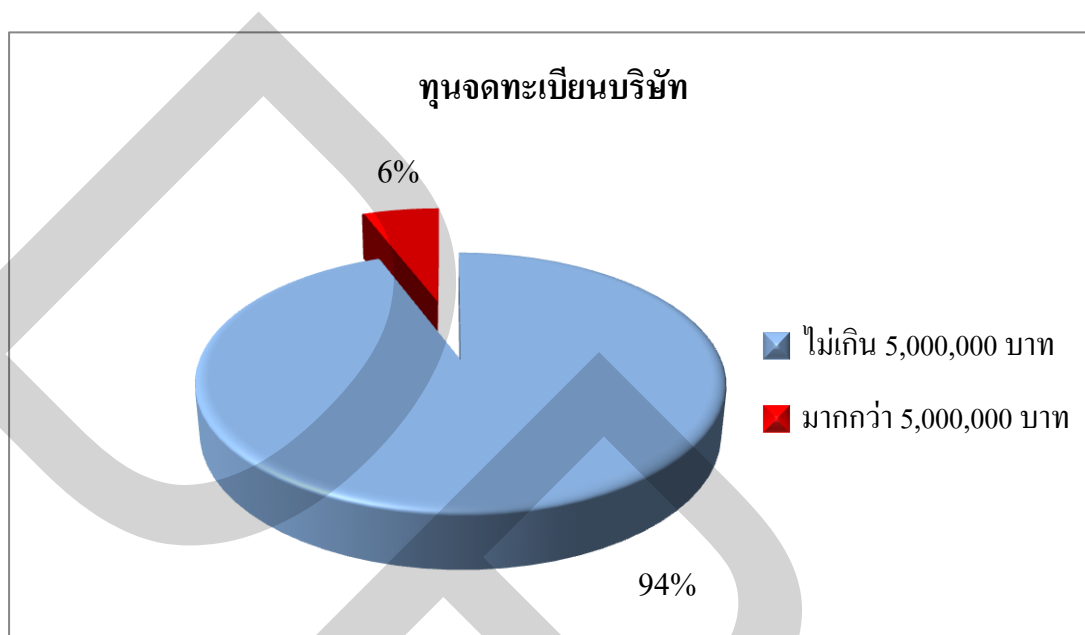
ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งงานในปัจจุบัน ซึ่งได้ผลการสำรวจดังภาพที่ 4.1 ต่อไปนี้

ภาพที่ 4.1 ตำแหน่งงานในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากภาพที่ 4.1 แสดงให้เห็นถึงลักษณะตำแหน่งงานในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ มีจำนวน 56 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 54.40 รองลงมาคือตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชี จำนวน 33 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 32.00 รองกรรมการผู้จัดการ จำนวน 7 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 6.80 ผู้ถือหุ้น จำนวน 5 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 4.90 และอื่นๆ ซึ่งในที่นี้คือ ตำแหน่งพนักงานฝ่ายบัญชี จำนวน 2 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 1.90 ตามลำดับ

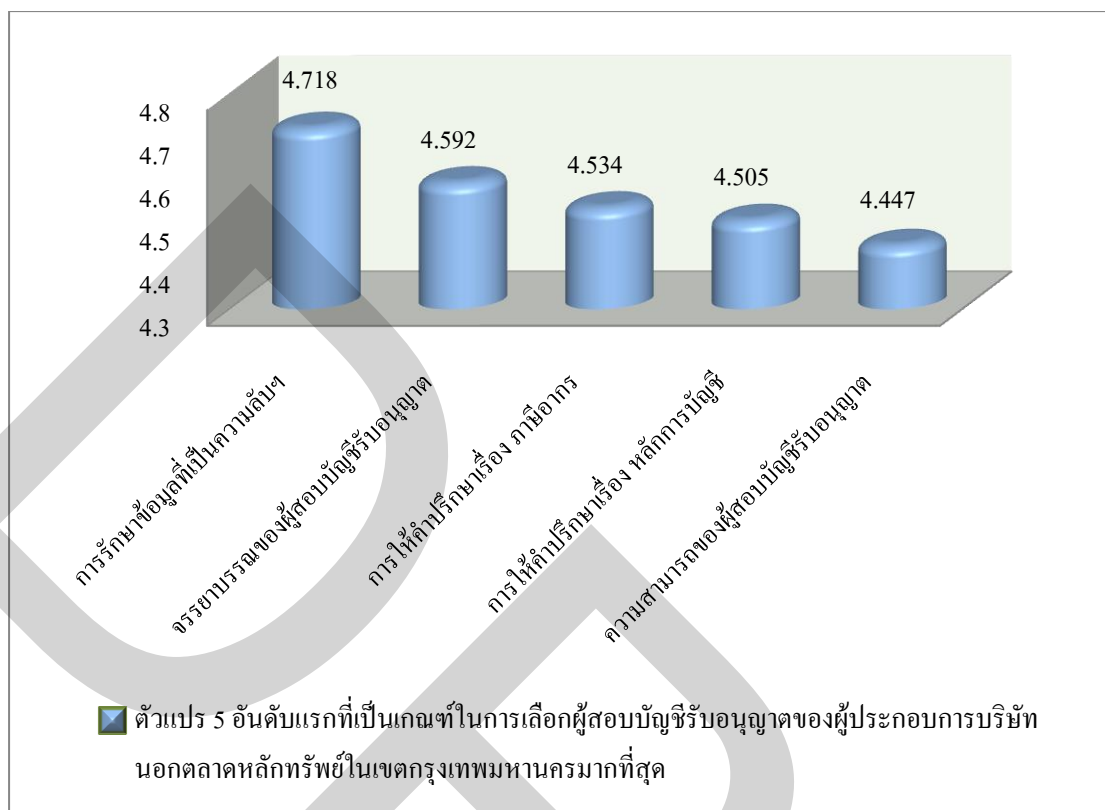
ข้อมูลพื้นฐานของธุรกิจเกี่ยวกับทุนจดทะเบียนของบริษัท ซึ่งได้ผลการสำรวจดังภาพที่ 4.2 ต่อไปนี้

ภาพที่ 4.2 ทุนจดทะเบียนของบริษัท

จากภาพที่ 4.2 แสดงให้เห็นถึงจำนวนทุนจดทะเบียนของบริษัทผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5,000,000 บาท จำนวน 97 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 94.20 และมีทุนจดทะเบียนมากกว่า 5,000,000 บาท จำนวน 6 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 5.80

จากคำถามในแบบสอบถามที่ให้ตอบถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาดังภาพที่ 4.3 ดังนี้

ภาพที่ 4.3 ตัวแปร 5 อันดับแรกที่เป็นเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานครมากที่สุด

ภาพที่ 4.3 แสดงให้เห็นถึงตัวแปร 5 อันดับแรกที่เป็นเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ

1. การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของบริษัทผู้ใช้บริการสอบบัญชี
2. จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
3. การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร
4. การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี
5. ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

4.2 การทดสอบ Chi-Square Test

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร” มีองค์ประกอบของงานวิจัยจำนวน 6 องค์ประกอบ ซึ่งมีการทดสอบความสำคัญของคำถามในแต่ละองค์ประกอบด้วยสถิติไร้พารามิเตอร์ (Nonparametric Statistics Test) แบบ Chi-Square โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 ซึ่งผลการทดสอบเป็นดังต่อไปนี้

4.2.1 คำถามด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี

ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี

คำถามด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี						
	Q. 1.1	Q. 1.2	Q. 1.3	Q. 1.4	Q. 1.5	Q. 1.6
	ความสามารถ ของผู้สอบ บัญชีรับ อนุญาต	จรรยาบรรณ ของผู้สอบ บัญชีรับ อนุญาต	ประสบการณ์ ด้านการ ตรวจสอบ ของผู้สอบ บัญชีรับ อนุญาต	ความรู้และ ความเข้าใจใน กฎหมายที่ เกี่ยวกับธุรกิจ และ อุตสาหกรรม	ความเป็น ระบบใน การ ทำงาน ของสำนัก งานสอบ บัญชี	การรักษา ข้อมูลที่เป็น ความลับ ของ ผู้ให้บริการ สอบบัญชี
Chi-Square	78.398 ^a	111.641 ^a	30.660 ^b	22.505 ^b	64.883 ^a	90.019 ^b
df	3	3	2	2	3	2
Asymp. Sig.	.000	.000	.000	.000	.000	.000
a. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 25.8.						
b. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 34.3.						

จากตารางที่ 4.2 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

- 1) ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ได้ค่า Chi-square = 78.398, df = 3, Sig = .000
- 2) จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ได้ค่า Chi-square = 111.641, df = 3, Sig = .000

3) ประสิทธิภาพด้านการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ได้ค่า Chi-square = 30.660, df=2, Sig = .000

4) ความรู้และความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและอุตสาหกรรม ได้ค่า Chi-square = 22.505, df = 2, Sig = .000

5) ความเป็นระบบในการทำงานของสำนักงานสอบบัญชี ได้ค่า Chi-square = 64.883, df = 3, Sig = .000

6) การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของผู้ใช้บริการสอบบัญชี ได้ค่า Chi-square = 90.019, df = 2, Sig = .000

สรุปผลการทดสอบ

จากการทดสอบพบว่าทุกคำถามในองค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี มีค่า Sig < .05 จึงสรุปได้ว่า คำถามด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชีมีความสำคัญต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

4.2.2 คำถามด้านค่าธรรมเนียม

ตารางที่ 4.3 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามด้านค่าธรรมเนียม

คำถามด้านค่าธรรมเนียม				
	Q. 2.1 ค่าธรรมเนียมในการ ตรวจสอบบัญชีต่ำกว่า สำนักงานสอบบัญชีอื่น	Q. 2.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการ สอบบัญชีต่ำกว่าสำนัก งานสอบบัญชีอื่น	Q. 2.3 ค่าธรรมเนียมมีความ เหมาะสมกับคุณภาพ งานสอบบัญชี	Q. 2.4 ค่าธรรมเนียมมี ความเหมาะสมกับ ระยะเวลาที่ใช้ใน การสอบบัญชี
Chi-Square	76.660 ^a	80.738 ^a	49.282 ^a	62.194 ^a
df	4	4	4	4
Asymp. Sig.	.000	.000	.000	.000

a. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 20.6.

จากตารางที่ 4.3 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1) ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น ได้ค่า Chi-square = 76.660, df = 4, Sig = .000

2) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น ได้ค่า Chi-square = 80.738, df = 4, Sig = .000

3) ค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับคุณภาพงานสอบบัญชี ได้ค่า Chi-square = 49.282, df = 4, Sig = .000

4) ค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ในการสอบบัญชี ได้ค่า Chi-square = 62.194, df = 4, Sig = .000

สรุปผลการทดสอบ

จากการทดสอบพบว่าทุกคำถามในองค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียมมีค่า Sig < .05 จึงสรุปได้ว่า คำถามด้านค่าธรรมเนียมมีความสำคัญต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

4.2.3 คำถามด้านการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า

ตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามด้านการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า

คำถามด้านการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า						
	Q. 3.1	Q. 3.2	Q. 3.3	Q. 3.4	Q. 3.5	Q. 3.6
	ความสามารถ ของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตใน การทำงาน ร่วมกับ เจ้าหน้าที่ของ บริษัท	ความสามารถ ของผู้ช่วยผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต ในการทำงาน ร่วมกับ เจ้าหน้าที่ของ บริษัท	ผู้สอบบัญชี รับอนุญาตมี ความสุภาพใน การปฏิบัติงาน	ผู้ช่วยผู้สอบ บัญชีรับ อนุญาตมี ความสุภาพใน การปฏิบัติงาน	มีระบบในการ ขอเอกสาร หรือนัดหมาย เพื่อไม่รบกวน เวลาการ ทำงาน พนักงาน	เข้าตรวจสอบ ในเวลาที่น่า เหมาะตามที่ กำหนดไว้ ล่วงหน้า
Chi-Square	57.583 ^a	60.223 ^a	68.146 ^a	62.553 ^a	106.854 ^b	71.563 ^a
df	3	3	3	3	4	3

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

คำถามด้านการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า						
	Q. 3.1	Q. 3.2	Q. 3.3	Q. 3.4	Q. 3.5	Q. 3.6
	ความสามารถ ของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตใน การทำงาน ร่วมกับ เจ้าหน้าที่ของ บริษัท	ความสามารถ ของผู้ช่วยผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต ในการทำงาน ร่วมกับ เจ้าหน้าที่ของ บริษัท	ผู้สอบบัญชี รับอนุญาตมี ความสุภาพใน การปฏิบัติงาน	ผู้ช่วยผู้สอบ บัญชีรับ อนุญาตมี ความสุภาพใน การปฏิบัติงาน	มีระบบในการ ขอเอกสาร หรือนัดหมาย เพื่อไม่รบกวน เวลาการ ทำงาน พนักงาน	เข้าตรวจสอบ ในเวลาที่น่า เหมาะสมตามที่ กำหนดไว้ ล่วงหน้า
Asymp. Sig.	.000	.000	.000	.000	.000	.000
a. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 25.8.						
b. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 20.6.						

จากตารางที่ 4.4 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

- 1) ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท ได้ค่า Chi-square = 57.583, df = 3, Sig = .000
- 2) ความสามารถของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท ได้ค่า Chi-square = 60.223, df = 3, Sig = .000
- 3) ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน ได้ค่า Chi-square = 68.146, df = 3, Sig = .000
- 4) ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน ได้ค่า Chi-square = 62.553, df = 3, Sig = .000
- 5) มีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน ได้ค่า Chi-square = 106.854, df = 4, Sig = .000
- 6) เข้าตรวจสอบในเวลาที่น่าเหมาะสมตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ได้ค่า Chi-square = 71.563, df = 3, Sig = .000

สรุปผลการทดสอบ

จากการทดสอบพบว่าทุกคำถามในองค์ประกอบด้านการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้ามีค่า Sig < .05 จึงสรุปได้ว่า คำถามด้านการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้ามีความสำคัญต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

4.2.4 คำถามด้านชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี

ตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามด้านชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี

คำถามด้านชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี				
	Q. 4.1 ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี	Q. 4.2 การเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหนี้ ฯลฯ	Q. 4.3 สำนักงานสอบบัญชีจัดอยู่ใน Big 4	Q. 4.4 เป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้นรายใหญ่
Chi-Square	109.087 ^a	108.019 ^a	80.553 ^b	95.689 ^a
df	4	4	5	4
Asymp. Sig.	.000	.000	.000	.000
a. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 20.6.				
b. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 17.2.				

จากตารางที่ 4.5 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

- 1) ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี ได้ค่า Chi-square = 109.087, df = 4, Sig = .000
- 2) การเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหนี้ ฯลฯ ได้ค่า Chi-square = 108.019, df = 4, Sig = .000
- 3) สำนักงานสอบบัญชีจัดอยู่ใน Big 4 ได้ค่า Chi-square = 80.553, df = 5, Sig = .000
- 4) เป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ได้ค่า Chi-square = 95.689, df = 4, Sig = .000

สรุปผลการทดสอบ

จากการทดสอบพบว่าทุกคำถามในองค์ประกอบด้านชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชีมีค่า Sig < .05 จึงสรุปได้ว่า คำถามด้านชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชีมีความสำคัญต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

4.2.5 คำถามด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี

ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี

คำถามด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี					
	Q. 5.1 การให้คำปรึกษา เรื่อง ระบบบัญชี	Q. 5.2 การให้คำปรึกษา เรื่อง ภาษีอากร	Q. 5.3 การให้คำปรึกษา เรื่อง การควบคุม ภายใน	Q. 5.4 การให้คำปรึกษา เรื่อง การกำกับดูแล กิจการที่ดี	Q. 5.5 การให้ คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี
Chi-Square	73.893 ^a	44.874 ^b	44.612 ^a	59.087 ^c	39.689 ^b
df	3	2	3	4	2
Asymp. Sig.	.000	.000	.000	.000	.000
a. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 25.8.					
b. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 34.3.					
c. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 20.6.					

จากตารางที่ 4.6 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

- 1) การให้คำปรึกษาเรื่อง ระบบบัญชี ได้ค่า Chi-square = 73.893, df = 3, Sig = .000
- 2) การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร ได้ค่า Chi-square = 44.874, df = 2, Sig = .000
- 3) การให้คำปรึกษาเรื่อง การควบคุมภายใน ได้ค่า Chi-square = 44.612, df = 3, Sig = .000
- 4) การให้คำปรึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี ได้ค่า Chi-square = 59.087, df = 4, Sig = .000
- 5) การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี ได้ค่า Chi-square = 39.689, df = 2, Sig = .000

สรุปผลการทดสอบ

จากการทดสอบพบว่าทุกคำถามในองค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่นนอกเหนือจากงานสอบบัญชีมีค่า Sig < .05 จึงสรุปได้ว่า คำถามด้านการให้คำปรึกษาอื่นนอกเหนือจากงานสอบบัญชีมีความสำคัญต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

4.2.6 คำถามด้านที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชี

ตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี

คำถามด้านที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชี			
	Q. 6.1 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับสำนักงานใหญ่	Q. 6.2 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท	Q. 6.3 ความสะดวกในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี
Chi-Square	37.728 ^a	42.388 ^a	45.689 ^a
df	4	4	4
Asymp. Sig.	.000	.000	.000
a. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 20.6.			

จากตารางที่ 4.7 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

- 1) ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับสำนักงานใหญ่ ได้ค่า Chi-square = 37.728, df = 4, Sig = .000
- 2) ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท ได้ค่า Chi-square = 42.388, df = 4, Sig = .000
- 3) ความสะดวกในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี ได้ค่า Chi-square = 45.689, df = 4, Sig = .000

สรุปผลการทดสอบ

จากการทดสอบพบว่าทุกคำถามในองค์ประกอบด้านที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชีมีค่า Sig < .05 จึงสรุปได้ว่า คำถามด้านที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชีมีความสำคัญต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

4.3 การวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยเลือกวิเคราะห์ด้วยวิธี Exploratory Factor Analysis (EFA) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบต่างๆ มาทดสอบด้วย KMO and Bartlett's Test เพื่อศึกษาว่าแต่ละคำถามมีความเหมาะสมและความสำคัญที่จะใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลหรือไม่ ซึ่งค่าของ KMO ที่ได้ควรจะมีค่ามากกว่า 0.5 (จุฑามาน สิทธิผลวานิชกุล, 2549: 27) ได้ผลการวิจัยดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.773
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	2278.404
	df	378
	Sig.	.000

จากตารางที่ 4.8 พบว่าค่า Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) เท่ากับ .773 และค่า Bartlett's Test of Sphericity ที่ใช้ทดสอบความสำคัญขององค์ประกอบว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์นี้เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะหรือไม่ ได้ค่า Significance เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 กล่าวคือ เมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ได้ไม่เป็น เมทริกซ์เอกลักษณะ แสดงว่าองค์ประกอบต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบต่างๆ มีความเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ซึ่งได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี
2. องค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม
3. องค์ประกอบด้านการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า
4. องค์ประกอบด้านชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี
5. องค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี
6. องค์ประกอบด้านที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชี

การใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยเลือกแบบ Exploratory Factor Analysis (EFA) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกวิธีการค้นหาจำนวนองค์ประกอบที่มีความสามารถในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ ด้วยวิธี Maximum Likelihood Method เนื่องจากเป็นวิธีการที่จะให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของกลุ่มตัวอย่างที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรมากที่สุด จากนั้นจึงทำการเลือกน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ที่มีค่ามากที่สุดในแต่ละองค์ประกอบ ทั้งนี้ Factor Loading ที่เลือกนั้นต้องมีค่าตั้งแต่ .3 ขึ้นไป (รสริน ศรีริกานนท์, 2555, 10 มีนาคม) ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังตารางที่ 4.9 และ 4.10 ดังนี้

ตารางที่ 4.9 Total Variance Explained

Total Variance Explained						
Factor	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	8.284	29.586	29.586	3.471	12.395	12.395
2	3.568	12.743	42.329	6.909	24.674	37.069
3	2.689	9.605	51.934	2.350	8.392	45.460
4	2.260	8.071	60.005	2.334	8.337	53.797
5	1.700	6.070	66.076	1.728	6.171	59.968
6	1.504	5.373	71.449	.757	2.703	62.671
7	1.083	3.869	75.318	1.203	4.297	66.968
8	.875	3.126	78.444			
9	.787	2.810	81.254			
10	.733	2.618	83.872			
11	.650	2.321	86.193			
12	.493	1.760	87.953			
13	.476	1.702	89.655			

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

Total Variance Explained						
Factor	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
14	.432	1.543	91.197			
15	.369	1.319	92.516			
16	.330	1.180	93.696			
17	.295	1.054	94.750			
18	.272	.970	95.720			
19	.210	.751	96.471			
20	.210	.750	97.222			
21	.203	.724	97.946			
22	.136	.485	98.430			
23	.126	.450	98.880			
24	.096	.341	99.222			
25	.081	.288	99.509			
26	.061	.218	99.728			
27	.042	.150	99.878			
28	.034	.122	100.000			

Extraction Method: Maximum Likelihood.

ตารางที่ 4.10 ตาราง Factor Matrix

Factor Matrix							
	Factor						
	1	2	3	4	5	6	7
ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	.053	.408	-.109	.266	-.292	-.119	.338
จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	.121	.595	-.167	.199	-.120	-.013	.430
ประสบการณ์ด้านการตรวจสอบของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต	.189	.583	.020	.248	-.183	.092	.375
ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่ เกี่ยวกับธุรกิจและอุตสาหกรรม	.021	.480	.113	.212	-.292	.049	.287
ความเป็นระบบในการทำงานของสำนัก งานสอบบัญชี	.161	.612	.008	.264	-.219	.053	.468
การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของผู้ใช้บริการ สอบบัญชี	.036	.474	.010	.176	-.203	-.221	.400
ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีต่ำกว่า สำนักงานสอบบัญชีอื่น	.254	-.165	.896	-.003	-.090	-.035	.060
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการสอบบัญชีต่ำกว่าสำนัก งานสอบบัญชีอื่น	.231	-.124	.938	.026	-.066	-.026	-.032
ค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับคุณภาพ งานสอบบัญชี	.004	.043	.512	-.009	.060	-.057	.097
ค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ ใช้ในการสอบบัญชี	.019	.296	.311	-.113	.026	-.022	.139
ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใน การทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท	.275	.699	-.045	-.057	.018	.029	.018
ความสามารถของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท	.273	.648	.021	-.158	-.068	.144	.133

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

Factor Matrix							
	Factor						
	1	2	3	4	5	6	7
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน	.311	.834	.094	-.233	.091	-.096	-.078
ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน	.281	.811	.092	-.325	.149	-.269	-.010
มีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน	.249	.635	.200	-.283	.036	.453	-.001
เข้าตรวจสอบในเวลาที่น่าัดหมายตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า	.223	.702	.169	-.231	-.017	.513	-.047
ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี	.107	.020	.250	.446	.735	.115	.076
การเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหนี้ ฯลฯ	.070	.114	.224	.440	.664	.079	.129
สำนักงานสอบบัญชีจัดอยู่ใน Big 4	.204	-.033	.154	.214	.244	-.070	.173
เป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้นรายใหญ่	-.048	.088	.124	.289	.463	-.167	.090
การให้คำปรึกษาเรื่อง ระบบบัญชี	.083	.678	-.037	.598	-.142	.013	-.211
การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร	.090	.713	.050	.452	-.087	-.021	-.198
การให้คำปรึกษาเรื่อง การควบคุมภายใน	.102	.573	.066	.472	-.216	-.097	-.190
การให้คำปรึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี	.097	.464	-.051	.414	-.052	.051	-.216
การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี	.087	.621	-.018	.447	-.161	-.194	-.112
ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับสำนักงานใหญ่	.927	-.065	.007	.041	.090	.016	.017
ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท	.994	-.059	-.056	.008	-.007	.000	.000

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

Factor Matrix							
	Factor						
	1	2	3	4	5	6	7
ความสะดวกในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี	.940	-.042	.018	-.041	.003	.008	-.044

Extraction Method: Maximum Likelihood.

a. 7 factors extracted. 18 iterations required.

จากตารางที่ 4.9, 4.10 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรที่ได้จากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) สามารถแบ่งองค์ประกอบได้ทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ซึ่งอธิบายค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด (Cumulative %) ได้ร้อยละ 66.968

โดยจากการวิเคราะห์องค์ประกอบทำให้เห็นถึง Factor loading ของแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งองค์ประกอบที่ 1 เป็นองค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี ตามรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.11 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 1 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี

Question No. ¹	Variables	Factor loading
6.1	ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท	.994
6.2	ความสะดวกในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี	.940
6.3	ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับสำนักงานใหญ่	.927
Eigenvalues = 3.471		

จากตารางที่ 4.11 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 1 คือ องค์ประกอบด้าน “ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี” ซึ่งสามารถอธิบายด้วย 3 ตัวแปรที่สำคัญคือ ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท ความ

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

สะดวกในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี และที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับสำนักงานใหญ่

ตารางที่ 4.12 เป็นการแสดงถึง Factor loading ขององค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ตามตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 4.12 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า

Question No. ¹	Variables	Factor loading
3.3	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน	.834
3.4	ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน	.811
3.6	เข้าตรวจสอบในเวลาที่น่าัดหมายตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า	.702
3.1	ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท	.699
3.2	ความสามารถของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท	.648
3.5	มีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน	.635
Eigenvalues = 6.909		

จากตารางที่ 4.12 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 2 คือ องค์ประกอบด้าน “ความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า” ซึ่งสามารถอธิบายด้วย 6 ตัวแปร คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน เข้าตรวจสอบในเวลาที่น่าัดหมายตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท ความสามารถของผู้ช่วยผู้สอบ

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

บัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท และมีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน

ตารางที่ 4.13 เป็นการแสดงถึง Factor loading ขององค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียมที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้สอบบัญชี ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 4.13 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 3 ค่าธรรมเนียม

Question No. ¹	Variables	Factor loading
2.1	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น	.938
2.2	ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น	.896
Eigenvalues = 2.350		

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 3 คือ องค์ประกอบด้าน “ค่าธรรมเนียม” ซึ่งสามารถอธิบายด้วย 2 ตัวแปร คือ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น และค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น

ตารางที่ 4.14 เป็นการแสดงถึง Factor loading ขององค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

ตารางที่ 4.14 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 4 การให้คำปรึกษา

Question No. ¹	Variables	Factor loading
5.1	การให้คำปรึกษาเรื่อง ระบบบัญชี	.598
5.3	การให้คำปรึกษาเรื่อง การควบคุมภายใน	.472
5.2	การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร	.452
5.5	การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี	.447
5.4	การให้คำปรึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี	.414
Eigenvalues = 2.334		

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 4 คือ องค์ประกอบด้าน “การให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี” ซึ่งสามารถอธิบายด้วย 5 ตัวแปร คือ การให้คำปรึกษาเรื่องระบบบัญชี การให้คำปรึกษาเรื่องการควบคุมภายใน การให้คำปรึกษาเรื่องภาษีอากร การให้คำปรึกษาเรื่องหลักการบัญชี และการให้คำปรึกษาเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ตารางที่ 4.15 เป็นการแสดงถึง Factor loading ขององค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 4.15 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 5 ชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

Question No. ¹	Variables	Factor loading
4.1	ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี	.735
4.2	การเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหนี้ ฯลฯ	.664
Eigenvalues = 1.728		

จากตารางที่ 4.15 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 5 คือ องค์ประกอบด้าน “ชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต” ซึ่งสามารถอธิบายด้วย 2 ตัวแปร คือ ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี และการเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหนี้ ฯลฯ

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

ตารางที่ 4.16 เป็นการแสดงถึง Factor loading ขององค์ประกอบด้านระบบการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 4.16 Factor loading -ขององค์ประกอบที่ 6 ระบบการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

Question No. ¹	Variables	Factor loading
3.6	เข้าตรวจสอบในเวลาที่นัดหมายตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า	.513
3.5	มีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน	.453
Eigenvalues = .757		

จากตารางที่ 4.16 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 6 คือ องค์ประกอบด้าน “ระบบการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต” ซึ่งสามารถอธิบายด้วย 2 ตัวแปร คือ เข้าตรวจสอบในเวลาที่นัดหมายตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และมีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน

ตารางที่ 4.17 เป็นการแสดงถึง Factor loading ขององค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางด้านล่างนี้

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

ตารางที่ 4.17 Factor loading ขององค์ประกอบที่ 7 ความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี

Question No. ¹	Variables	Factor loading
1.5	ความเป็นระบบในการทำงานของสำนักงานสอบบัญชี	.468
1.2	จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	.430
1.6	การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของบริษัทผู้ใช้บริการสอบบัญชี	.400
1.3	ประสบการณ์ด้านการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	.375
1.1	ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	.338
Eigenvalues = 1.203		

จากตารางที่ 4.17 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 7 เป็นองค์ประกอบด้าน “ความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี” ซึ่งประกอบด้วย 5 ตัวแปร คือ ความเป็นระบบในการทำงานของสำนักงานสอบบัญชี จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของบริษัทผู้ใช้บริการสอบบัญชี ประสบการณ์ด้านการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เพื่อเลือกน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ในแต่ละองค์ประกอบ ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์ผลลัพธ์ของค่า Eigenvalues ที่เป็นค่าความแปรปรวนทั้งหมดในตัวแปรเดิม ซึ่งจะไม่พิจารณาองค์ประกอบที่มีค่า Eigenvalues น้อยกว่า 1 (รสริน ศรีวิภานนท์, 2555, 10 มีนาคม) ซึ่งพบว่าองค์ประกอบที่ 6 คือ องค์ประกอบด้านระบบการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีค่า Eigenvalues เท่ากับ .757 ซึ่งน้อยกว่า 1

2. เมื่อพิจารณาค่า Factor Loading จากทั้งหมด 7 องค์ประกอบ พบว่ามีจำนวน 2 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ตรงกัน (Cross loading) คือ องค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า กับองค์ประกอบที่ 6 ระบบการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ดังตารางที่ 4.11 และ 4.15) ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาโดยยึดตามการขับเคลื่อนทางทฤษฎี (Theoretical Driven) มาเป็นตัวขับเคลื่อนการกำหนดองค์ประกอบในโมเดลนี้ แต่หลังจากที่

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

เปรียบเทียบองค์ประกอบทั้งสอง พบว่าองค์ประกอบที่ 2 มีค่า Factor loading มากกว่าองค์ประกอบที่ 6

ดังนั้นจากเหตุผลทั้งสองข้อ จึงเลือกตัดองค์ประกอบที่ 6 และทำการทดสอบที่ละองค์ประกอบใหม่อีกครั้งหนึ่ง ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อทดสอบว่าแต่ละองค์ประกอบที่คงอยู่ยังมีความสัมพันธ์และความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปหรือไม่ พร้อมทั้งทำการทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถามในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อเป็นการยืนยันความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง

4.4 การวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) (ครั้งที่ 2)

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน ที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ครั้งแรกมาทำการวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง โดยทดสอบด้วย KMO and Bartlett's Test เพื่อศึกษาว่าหลังจากที่เลือกตัดองค์ประกอบที่ 6 แล้ว แต่ละองค์ประกอบยังคงมีความสัมพันธ์และความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ต่อไปหรือไม่ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ในแต่ละด้านดังนี้

ตารางที่ 4.18 KMO and Bartlett's Test ขององค์ประกอบที่ 1 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2)

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.750
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	402.152
	df	3
	Sig.	.000

จากตารางที่ 4.18 แสดงถึงองค์ประกอบที่ 1 ด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี ได้ค่า Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) เท่ากับ 0.773 ส่วนค่า Bartlett's Test of Sphericity ได้ค่า Significance เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรแต่ละตัวในองค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ

(Factor Analysis) ซึ่งอธิบายค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด (Cumulative %) ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.19 Total Variance Explained ขององค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี
(Factor Analysis # 2)

Total Variance Explained		
Extraction Sums of Squared Loadings		
Total	% of Variance	Cumulative %
2.742	91.385	91.385
Extraction Method: Maximum Likelihood.		

จากตารางที่ 4.19 อธิบายได้ว่าองค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี มีค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด ร้อยละ 91.385 และสามารถเลือกน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ได้ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 Factor loading ขององค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2)

Question No. ¹	Variables	Factor loading
6.2	ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท	.992
6.3	ความสะดวกในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี	.943
6.1	ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับสำนักงานใหญ่	.932

จากตารางที่ 4.20 แสดงว่าหลังจากทำการวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 2 พบว่าองค์ประกอบที่ 1 เป็นองค์ประกอบด้าน “ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี” สามารถอธิบายด้วย 3 ตัวแปร

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

คือ ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท ความสะดวกในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี และที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับสำนักงานใหญ่

โดยองค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีนี้ได้ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.21 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.21 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในองค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.969	3

จากตารางที่ 4.21 ที่เป็นองค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีคำถามทั้งหมด 3 ข้อ แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีค่าระดับความน่าเชื่อถือ (Reliability) เท่ากับ .969 ซึ่งถือว่ามี ความน่าเชื่อถือในระดับสูงมาก (Hair et al., 2006)

ต่อไปเป็นผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.22 KMO and Bartlett's Test ขององค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า (Factor Analysis # 2)

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.748
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	524.065
	df	15
	Sig.	.000

จากตารางที่ 4.22 ที่แสดงถึงองค์ประกอบที่ 2 ด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า ได้ค่า Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) เท่ากับ .748 ส่วนค่า Bartlett's

Test of Sphericity ได้ค่า Significance เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรแต่ละตัวในองค์ประกอบความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้ามีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ซึ่งอธิบายค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด (Cumulative %) ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.23 Total Variance Explained ขององค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการลูกค้า (Factor Analysis # 2)

Total Variance Explained		
Extraction Sums of Squared Loadings		
Total	% of Variance	Cumulative %
3.815	63.584	63.584
Extraction Method: Maximum Likelihood.		

จากตารางที่ 4.23 อธิบายได้ว่าองค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า มีค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด (Cumulative %) ร้อยละ 63.584 และสามารถเลือกน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ได้ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 Factor loading ขององค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า (Factor Analysis # 2)

Question No. ¹	Variables	Factor loading
3.3	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุขภาพในการปฏิบัติงาน	.945
3.4	ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุขภาพในการปฏิบัติงาน	.902
3.2	ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท	.753

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

Question No. ¹	Variables	Factor loading
3.6	เข้าตรวจสอบในเวลาที่มีนัดหมายตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า	.744
3.5	มีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน	.710

จากตารางที่ 4.24 แสดงว่าหลังจากทำการวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 2 พบว่า องค์ประกอบที่ 2 เป็นองค์ประกอบด้าน “ความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า” สามารถอธิบายด้วย 5 ตัวแปร คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท เข้าตรวจสอบในเวลาที่มีนัดหมายตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และมีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน

และองค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า ได้ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.25 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.25 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในองค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.906	5

จากตารางที่ 4.25 ที่เป็นองค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า ซึ่งมีคำถามทั้งหมด 5 ข้อ แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีค่าระดับความน่าเชื่อถือ (Reliability) เท่ากับ .906 ซึ่งถือว่าความน่าเชื่อถือในระดับสูงมาก (Hair et al., 2006)

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

ต่อไปนี้เป็นผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม สามารถอธิบายได้ดังตารางที่ 4.26 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.26 KMO and Bartlett's Test ขององค์ประกอบที่ 3 ค่าธรรมเนียม (Factor Analysis # 2)

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.604
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	218.540
	df	3
	Sig.	.000

จากตารางที่ 4.26 ที่แสดงถึงองค์ประกอบที่ 3 ด้านค่าธรรมเนียม ได้ค่า Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) เท่ากับ .604 ส่วนค่า Bartlett's Test of Sphericity ได้ค่า Significance เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรแต่ละตัวแปรในองค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียมมีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ซึ่งอธิบายค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด (Cumulative %) ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.27 Total Variance Explained ขององค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม (Factor Analysis # 2)

Total Variance Explained		
Extraction Sums of Squared Loadings		
Total	% of Variance	Cumulative %
2.079	69.295	69.295
Extraction Method: Maximum Likelihood.		

จากตารางที่ 4.27 อธิบายได้ว่าองค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม มีค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด (Cumulative %) ร้อยละ 62.295 และสามารถเลือกน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ได้ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 Factor loading ขององค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม (Factor Analysis # 2)

Question No. ¹	Variables	Factor loading
2.1	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น	.968
2.2	ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น	.955

จากตารางที่ 4.28 แสดงว่าหลังจากทำการวิเคราะห์ห้้องค์ประกอบครั้งที่ 2 พบว่าองค์ประกอบที่ 3 เป็นองค์ประกอบด้าน “ค่าธรรมเนียม” สามารถอธิบายด้วย 2 ตัวแปร คือ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น และค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น

และองค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม ได้ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.29 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.29 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในองค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.961	2

จากตารางที่ 4.29 ที่เป็นองค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม ซึ่งมีคำถามทั้งหมด 2 ข้อ แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีค่าระดับความน่าเชื่อถือ (Reliability) เท่ากับ .961 ซึ่งถือว่ามี ความน่าเชื่อถือในระดับสูงมาก (Hair et al., 2006)

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

ต่อไปนี้เป็นผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี สามารถอธิบายได้ดังตารางที่ 4.30 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.30 KMO and Bartlett's Test ขององค์ประกอบที่ 4 การให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2)

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.820
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	376.115
	df	10
	Sig.	.000

จากตารางที่ 4.30 ที่แสดงถึงองค์ประกอบที่ 4 การให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี ได้ค่า Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) เท่ากับ .820 ส่วนค่า Bartlett's Test of Sphericity ได้ค่า Significance เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรแต่ละตัวในองค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ซึ่งอธิบายค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด (Cumulative %) ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.31 Total Variance Explained ขององค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2)

Total Variance Explained		
Extraction Sums of Squared Loadings		
Total	% of Variance	Cumulative %
3.326	66.516	66.516
Extraction Method: Maximum Likelihood.		

จากตารางที่ 4.31 อธิบายได้ว่าองค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี มีค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด (Cumulative %) ร้อยละ 66.516 และสามารถเลือกน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ได้ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 Factor loading ขององค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2)

Question No. ¹	Variables	Factor loading
5.1	การให้คำปรึกษาเรื่อง ระบบบัญชี	.941
5.2	การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร	.865
5.3	การให้คำปรึกษาเรื่อง การควบคุมภายใน	.797
5.5	การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี	.796
5.4	การให้คำปรึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี	.652

จากตารางที่ 4.32 แสดงว่าหลังจากทำการวิเคราะห์ห้้องค์ประกอบครั้งที่ 2 องค์ประกอบที่ 4 ที่เป็นองค์ประกอบด้าน “การให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี” สามารถอธิบายด้วย 5 ตัวแปร คือ การให้คำปรึกษาเรื่อง ระบบบัญชี การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร การให้คำปรึกษาเรื่อง การควบคุมภายใน การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี และการให้คำปรึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี

และองค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี ได้ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.33 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.33 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในองค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.897	5

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

จากตารางที่ 4.33 ที่เป็นองค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบ บัญชี ซึ่งมีค่าถามทั้งหมด 5 ข้อ แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีค่าระดับความน่าเชื่อถือ (Reliability) เท่ากับ .897 ซึ่งถือว่าความน่าเชื่อถือในระดับสูง (Hair et al., 2006)

ต่อไปนี้เป็นผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สามารถอธิบายได้ดังตารางที่ 4.34 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.34 KMO and Bartlett's Test ขององค์ประกอบที่ 5 ชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Factor Analysis # 2)

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.634
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	119.182
	df	3
	Sig.	.000

จากตารางที่ 4.34 ที่แสดงถึงองค์ประกอบที่ 5 ชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ค่า Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) เท่ากับ .634 ส่วนค่า Bartlett's Test of Sphericity ได้ค่า Significance เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรแต่ละตัวในองค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตมีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์โดยเทคนิคการ วิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ซึ่งอธิบายค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด (Cumulative %) ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.35 Total Variance Explained ขององค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Factor Analysis # 2)

Total Variance Explained		
Extraction Sums of Squared Loadings		
Total	% of Variance	Cumulative %
1.829	60.954	60.954
Extraction Method: Maximum Likelihood.		

จากตารางที่ 4.35 อธิบายได้ว่าองค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด (Cumulative %) ร้อยละ 60.954 และสามารถเลือกน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ได้ดังตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36 Factor loading ขององค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Factor Analysis # 2)

Question No. ¹	Variables	Factor loading
4.1	ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี	.932
4.2	การเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหนี้ ฯลฯ	.829

จากตารางที่ 4.36 แสดงว่าหลังจากทำการวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 2 พบว่าองค์ประกอบที่ 5 ที่เป็นองค์ประกอบด้าน “ชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต” สามารถอธิบายด้วย 2 ตัวแปร คือ ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี และการเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหนี้ ฯลฯ

และองค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ได้ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.37 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.37 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในองค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.870	2

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

จากตารางที่ 4.37 ที่เป็นองค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งมีคำถามทั้งหมด 2 ข้อ แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีค่าระดับความน่าเชื่อถือ (Reliability) เท่ากับ .870 ซึ่งถือว่ามีความน่าเชื่อถือในระดับสูง (Hair et al., 2006)

ต่อไปนี้เป็นผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชีสามารถอธิบายได้ดังตารางที่ 4.38 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.38 KMO and Bartlett's Test ขององค์ประกอบที่ 6 ความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2)

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.875
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	271.927
	df	15
	Sig.	.000

จากตารางที่ 4.38 ที่แสดงถึงองค์ประกอบที่ 6 ความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี ได้ค่า Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) เท่ากับ .875 ส่วนค่า Bartlett's Test of Sphericity ได้ค่า Significance เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรแต่ละตัวในองค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ซึ่งอธิบายค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด (Cumulative %) ได้ดังตารางที่ 4.39

ตารางที่ 4.39 Total Variance Explained ขององค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2)

Total Variance Explained		
Extraction Sums of Squared Loadings		
Total	% of Variance	Cumulative %
3.207	53.443	53.443
Extraction Method: Maximum Likelihood.		

จากตารางที่ 4.39 อธิบายได้ว่าองค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี มีค่าความแปรปรวนของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด (Cumulative %) ร้อยละ 53.443 และเลือกน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ได้ดังตารางที่ 4.40

ตารางที่ 4.40 Factor loading ขององค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี (Factor Analysis # 2)

Question No. ¹	Variables	Factor loading
1.5	ความเป็นระบบในการทำงานของสำนักงานสอบบัญชี	.859
1.3	ประสิทธิภาพด้านการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	.786
1.2	จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	.782
1.6	การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของผู้ใช้บริการสอบบัญชี	.661
1.1	ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	.626

จากตารางที่ 4.40 แสดงว่าหลังจากทำการวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 2 องค์ประกอบที่ 5 เป็นองค์ประกอบด้าน “ความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี” สามารถอธิบายด้วย 5 ตัวแปร คือ ความเป็นระบบในการทำงานของสำนักงานสอบบัญชี ประสิทธิภาพด้านการตรวจสอบของ

¹ หมายถึง เป็นการอ้างอิงกับคำถามของแบบสอบถามในบทที่ 3

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของ ผู้ใช้บริการสอบบัญชี และความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

และองค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชีได้ผลการทดสอบความ น่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.41 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.41 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในองค์ประกอบความสามารถและคุณภาพ งานสอบบัญชี

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.858	5

จากตารางที่ 4.41 ที่เป็นองค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี ซึ่ง คำถามทั้งหมด 5 ข้อ แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีค่าระดับความน่าเชื่อถือ (Reliability) เท่ากับ .858 ซึ่งถือว่ามีความน่าเชื่อถือในระดับสูง (Hair et al., 2006)

ดังนั้นผลการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชี รับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบ ประกอบด้วยตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ
  - 1.1 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท
  - 1.2 ความสะดวกในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี
  - 1.3 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับสำนักงานใหญ่
2. องค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบ ลูกค้า ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ
  - 2.1 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน
  - 2.2 ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน
  - 2.3 ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของ บริษัท
  - 2.4 เข้าตรวจสอบในเวลาที่น่าัดหมายตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

2.5 มีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน

3. องค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ
  - 3.1 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น
  - 3.2 ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น
4. องค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ
  - 4.1 การให้คำปรึกษาเรื่อง ระบบบัญชี
  - 4.2 การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร
  - 4.3 การให้คำปรึกษาเรื่อง การควบคุมภายใน
  - 4.4 การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี
  - 4.5 การให้คำปรึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี
5. องค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ
  - 5.1 ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี
  - 5.2 การเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหนี้ ฯลฯ
6. องค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ
  - 6.1 ความเป็นระบบในการทำงานของสำนักงานสอบบัญชี
  - 6.2 ประสิทธิภาพด้านการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
  - 6.3 จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
  - 6.4 การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของผู้ใช้บริการสอบบัญชี
  - 6.5 ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

บทที่ 5

บทสรุปผลการศึกษา

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อ การเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

ในการศึกษาค้นคว้าได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกข้อมูเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อ การเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากกฎหมาย งานวิจัย และวารสารต่างๆ โดยใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบ Likert scale เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัย

ซึ่งผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาจำนวน 103 ชุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่และร้อยละ และสถิติเชิงอนุมาน ด้วยการใช้ Chi-square Test สำหรับทดสอบความสำคัญของค่าถาม และใช้ Exploratory Factor Analysis เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 การศึกษาถึงองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตโดยเรียงลำดับตามความสำคัญขององค์ประกอบ 5 อันดับแรก

ผลการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุด 5 อันดับแรก โดยพิจารณาจากองค์ประกอบที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกมากที่สุดดังนี้

1. การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของบริษัทผู้ใช้บริการสอบบัญชี
2. จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
3. การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร
4. การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี
5. ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

5.1.2 ผลการทดสอบความสำคัญของคำถามที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

จากการทดสอบความสำคัญของคำถามที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยการทดสอบสถิติไร้พารามิเตอร์ (Nonparametric Statistics Test) และเลือกวิธีการทดสอบแบบ Chi-Square Test โดยผลการทดสอบพบว่าคำถามทุกข้อ ล้วนมีความสำคัญต่อเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

5.1.3 ผลการทดสอบการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบแบบ Exploratory Factor Analysis (EFA) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกผู้สอบบัญชี คือ

1. องค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ
  - 1.1 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท
  - 1.2 ความสะดวกในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี
  - 1.3 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับสำนักงานใหญ่
2. องค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและบรรยากาศในการเข้าพบลูกค้า ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ
  - 2.1 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน
  - 2.2 ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน
  - 2.3 ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท
  - 2.4 เข้าตรวจสอบในเวลาที่น่าัดหมายตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
  - 2.5 มีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน
3. องค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ
  - 3.1 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น
  - 3.2 ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น

4. องค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี ประกอบด้วย
ตัวชี้วัดคือ

- 4.1 การให้คำปรึกษาเรื่อง ระบบบัญชี
- 4.2 การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร
- 4.3 การให้คำปรึกษาเรื่อง การควบคุมภายใน
- 4.4 การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี
- 4.5 การให้คำปรึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี

5. องค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ

- 5.1 ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี
- 5.2 การเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหนี้ ฯลฯ

6. องค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ

- 6.1 ความเป็นระบบในการทำงานของสำนักงานสอบบัญชี
- 6.2 ประสิทธิภาพด้านการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- 6.3 จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- 6.4 การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของผู้ใช้บริการสอบบัญชี
- 6.5 ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฑามน สิทธิผลวนิชกุล (2549) ในองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ด้านการรักษาข้อมูลที่เป็นความลับและการให้บริการอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี และยังเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลการวิจัยของสมหวัง สุภโชคชัยวัฒนา และคณะ (2540) ที่ได้ผลการวิจัยเกี่ยวกับ 3 องค์ประกอบแรกที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมากที่สุด ซึ่งหนึ่งในนั้นคือองค์ประกอบด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบแบบ Exploratory Factor Analysis ซึ่งผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบต่างๆ มาทดสอบด้วย KMO and Bartlett’s Test เพื่อศึกษาว่าแต่ละคำถามมีความเหมาะสมและความสัมพันธ์ที่จะใช้เทคนิคการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบ (Factor Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลหรือไม่ (จุฑามน สิทธิผลวนิชกุล, 2549: 27) ผลการศึกษาพบว่าจากการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบ (Factor Analysis) ทำให้ได้การจัดกลุ่มองค์ประกอบใหม่เป็น 7 องค์ประกอบ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี
2. องค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า
3. องค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม
4. องค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี
5. องค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
6. องค์ประกอบด้านระบบการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
7. องค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี

จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เพื่อเลือกน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ในแต่ละด้าน ซึ่งพบว่าต้องตัดองค์ประกอบที่ 6 คือองค์ประกอบด้านระบบการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบที่ 6 มีค่า Eigenvalue เท่ากับ .757 ซึ่งน้อยกว่า 1
2. เมื่อพิจารณาค่า Factor Loading จากทั้งหมด 7 องค์ประกอบ พบว่าองค์ประกอบที่ 6 คือ องค์ประกอบด้านระบบการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความสัมพันธ์ตรงกัน (Cross loading) กับองค์ประกอบที่ 2 คือองค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า แต่องค์ประกอบที่ 2 มีค่า Factor loading มากกว่าองค์ประกอบที่ 6

ด้วยเหตุผลตามที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงทำการตัดองค์ประกอบที่ 6 ออก และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้ได้มีการตัดตัวชี้วัดที่มีค่า Factor loading ต่ำกว่า .3 จำนวน 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความรู้และความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและอุตสาหกรรม ค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับคุณภาพงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ในการสอบบัญชี สำนักงานสอบบัญชีจัดอยู่ใน Big 4 และเป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้นรายใหญ่

จากนั้นจึงนำองค์ประกอบที่ได้ทั้ง 6 องค์ประกอบ มาทำการทดสอบใหม่ที่ละองค์ประกอบอีกครั้งหนึ่ง ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เช่นเดิม โดยในครั้งนี้จะเป็นการทดสอบว่าแต่ละองค์ประกอบที่คงอยู่ยังมีความสัมพันธ์และความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ครั้งที่สองได้ผลการจัดกลุ่มองค์ประกอบจำนวนเท่าเดิมคือ 6 องค์ประกอบ และเมื่อพิจารณาค่า Factor loading ในแต่ละองค์ประกอบพบว่าต้องตัดตัวชี้วัดที่มีค่า Factor loading ต่ำกว่า .3 เพิ่มเติมจากการวิเคราะห์ครั้งที่ 1 อีกหนึ่งตัวชี้วัด คือ ความสามารถของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ

- 1.1 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท
- 1.2 ความสะดวกในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี
- 1.3 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับสำนักงานใหญ่

โดยองค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตนั้น มีความขัดแย้งกับผลงานวิจัยของจุฑามน สิทธิผลวนิชกุล (2549) ที่พบว่าองค์ประกอบด้านนี้ไม่มีผลกระทบต่อ การเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียนและรับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เหตุผลอาจเพราะงานวิจัยของจุฑามน สิทธิผลวนิชกุล (2549) มีกลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งอาจมองว่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชีไม่ถือว่าเป็นสาระสำคัญที่จะต้องพิจารณามากนัก แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยที่เป็นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ที่มีเงินทุนไม่มาก ดังนั้นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทางจำเป็นต้องมีพิจารณาให้รอบคอบ

2. องค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ

- 2.1 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน
- 2.2 ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน
- 2.3 ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท
- 2.4 เข้าตรวจสอบในเวลาที่เหมาะสมตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
- 2.5 มีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน

องค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า มีตัวชี้วัดที่สนับสนุนผลงานวิจัยของจุฑามน สิทธิผลวนิชกุล (2549) คือ ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท และมีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน สาเหตุที่ตัวชี้วัดทั้งสองมีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต อาจเป็นเพราะบริษัทผู้ใช้บริการตรวจสอบบัญชีไม่ต้องการให้การตรวจสอบบัญชีก่อให้เกิดความยุ่งยากหรือไม่สะดวกในการทำงานของพนักงานบริษัท ส่วนตัวชี้วัดอื่นๆ ซึ่งได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน และผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการปฏิบัติงาน ถึงแม้ว่างานวิจัยของจุฑามน สิทธิผลวนิชกุล (2549) จะได้ทำการศึกษาใน

เรื่องนี้ แต่ผู้ตอบแบบสอบถามกลับไม่ได้ให้ความสำคัญหรือพิจารณาในเรื่องนี้มากนัก เนื่องจากอาจเห็นว่าความสุภาพต่อลูกค้าเป็นสิ่งที่ไม่ว่าจะเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือผู้ประกอบการอาชีพใดๆ ก็ตาม พึงปฏิบัติอยู่แล้ว

3. องค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ

3.1 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น

3.2 ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีต่ำกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น

องค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียมได้สนับสนุนผลงานวิจัยของสมหวัง สุภโชคชัยวัฒนา และคณะ (2540) และพรหมินทร์ ธรนิษฐ์ (2538) ที่พบว่าองค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียมนำมาใช้ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต แต่ขัดแย้งกับผลงานวิจัยของจุฑามน สิริพิศลวนิชกุล (2550) ที่พบว่าองค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียมนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งอาจเกิดจากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มของงานวิจัยของจุฑามน สิริพิศลวนิชกุล (2549) เป็นบริษัทจดทะเบียนและรับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีเงินทุนและความน่าเชื่อถือสูง อาจมองว่าถึงแม้จะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมนำมาใช้ในการสอบบัญชีในราคาสูง ก็ถือว่าไม่ใช่ปัญหาที่เป็นสาระสำคัญสำหรับบริษัท หากการตรวจสอบบัญชีนั้นจะสร้างความน่าเชื่อถือในงบการเงินที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน

4. องค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ

4.1 การให้คำปรึกษาเรื่อง ระบบบัญชี

4.2 การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร

4.3 การให้คำปรึกษาเรื่อง การควบคุมภายใน

4.4 การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี

4.5 การให้คำปรึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี

ผลการศึกษาขององค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามน สิริพิศลวนิชกุล (2549) สมหวัง สุภโชคชัยวัฒนา และคณะ (2540) และพรหมินทร์ ธรนิษฐ์ (2538) โดยถึงแม้จะมีกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน แต่กลับให้ความสำคัญในองค์ประกอบด้านนี้เหมือนกัน อาจเนื่องมาจากความกังวลในการปฏิบัติให้ถูกต้องตรงตามมาตรฐานการบัญชีหรือตามที่กรมสรรพากรกำหนด ดังนั้นผู้ให้บริการควรให้ความสำคัญในด้านนี้มากขึ้น เพื่อตอบสนองให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า

5. องค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ

5.1 ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี

5.2 การเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหนี้ ฯลฯ

ผลการศึกษาของผู้วิจัยพบว่าองค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลกระทบต่อ การเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกับ ผลงานวิจัยของจุฑามน สิทธิผลวนิชกุล (2549) สมหวัง ศุภโชคชัยวัฒนา และคณะ (2540) รวมถึง วิโรจน์ เลหาทวีโชค (2547) โดยทั้งสามงานวิจัยดังกล่าวมีกลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของผู้วิจัยที่ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบริษัท นอกตลาดหลักทรัพย์ฯ ดังนั้นแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสอง ต่างให้ความสำคัญกับชื่อเสียงของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งจะมีผลต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงินที่เหมือนกัน

6. องค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ

- 6.1 ความเป็นระบบในการทำงานของสำนักงานสอบบัญชี
- 6.2 ประสบการณ์ด้านการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- 6.3 จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- 6.4 การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของผู้ใช้บริการสอบบัญชี
- 6.5 ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

องค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชีในตัวชี้วัดที่เป็น ความสามารถของผู้สอบบัญชีของผู้วิจัยได้สนับสนุนผลงานวิจัยของจุฑามน สิทธิผลวนิชกุล (2549) สมหวัง ศุภโชคชัยวัฒนา และคณะ (2540) และพรหมินทร์ ธรนิษฐ์ (2538) แสดงให้เห็นว่า ไม่จะเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือนอกตลาดหลักทรัพย์ต่างก็ให้ความสำคัญใน ตัวชี้วัดเกี่ยวกับความสามารถของผู้สอบบัญชีที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเกิดจากการพิจารณาว่า ความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชีเป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐานที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพึงมีอยู่ แล้ว

5.3 สรุปผลงานวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร” สามารถสรุป องค์ประกอบได้ทั้งหมด 6 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี
2. องค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบ ลูกค้า
3. องค์ประกอบด้านค่าธรรมเนียม

4. องค์ประกอบด้านการให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี
5. องค์ประกอบด้านชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
6. องค์ประกอบด้านความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี

ซึ่งจากการเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยในอดีตที่โดยมากเป็นการศึกษากับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำให้พบว่าองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อทางเลือกของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตระหว่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ กับบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยรวมแล้วจะมีความสอดคล้องกันในองค์ประกอบด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า การให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชี ชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี แต่จะมีความแตกต่างกันในองค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี และค่าธรรมเนียม ที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เห็นว่าองค์ประกอบทั้งสองด้านนี้ไม่มีผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งอาจเกิดจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นบริษัทขนาดใหญ่ที่มีเงินทุนจำนวนมาก ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังสำนักงานสอบบัญชี หรือค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงถือว่าไม่ใช่ปัญหาที่สำคัญของบริษัท หากการจ่ายค่าใช้จ่ายที่มากกว่าจะทำให้การตรวจสอบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ก็เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของงบการเงินต่อนักลงทุนภายนอก

5.4 ข้อจำกัดของงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร” มีข้อจำกัดของงานวิจัยดังนี้

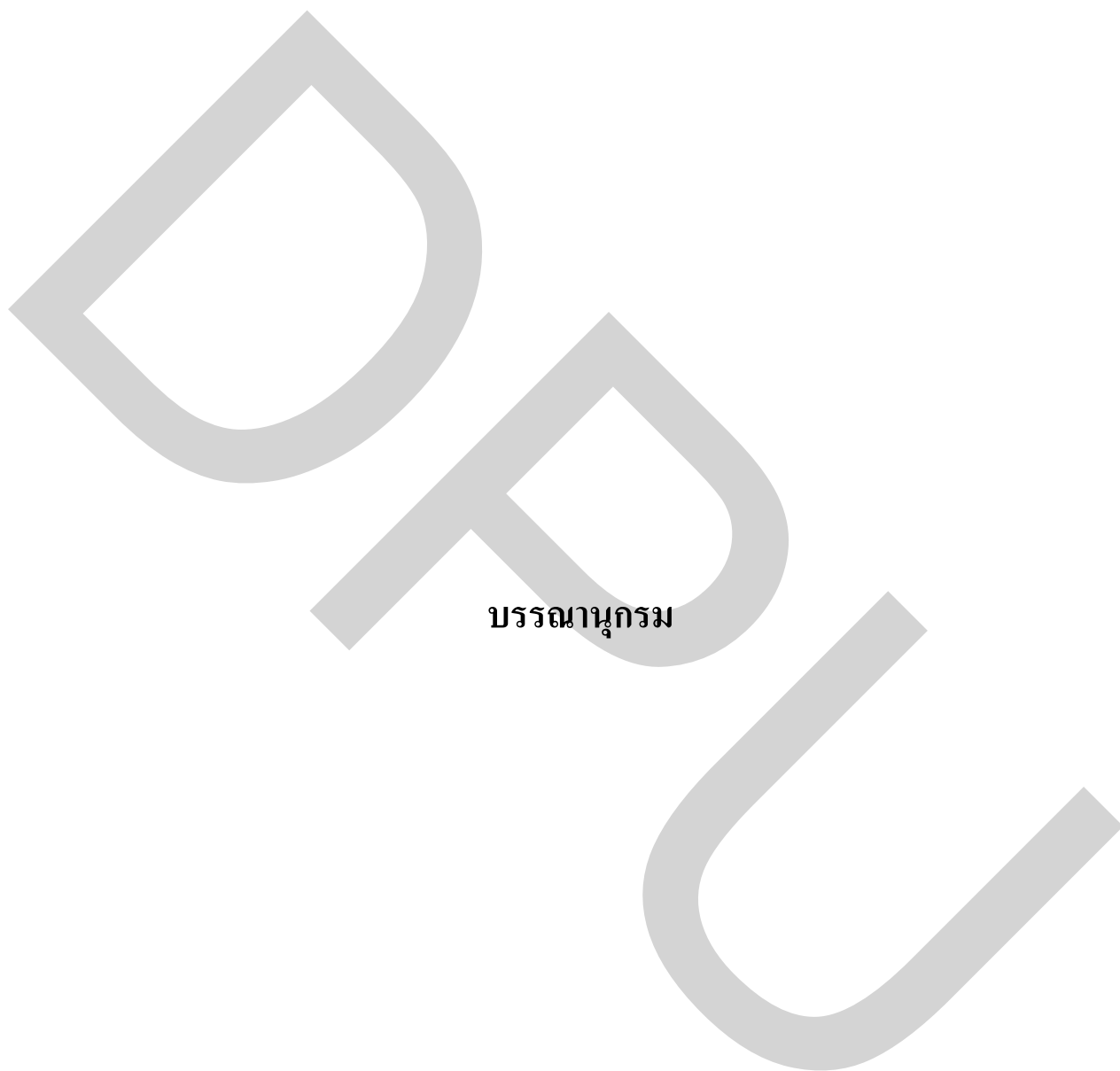
1. ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นการศึกษาเพียงบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ดังนั้นผลการวิจัยอาจจะไม่สามารถนำไปปรับใช้กับบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในจังหวัดอื่นๆ ได้
2. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท กับทุนจดทะเบียนมากกว่า 5 ล้านบาท เนื่องจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า 5 ล้านบาทมีจำนวนน้อยมาก

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้ได้ผลการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือก

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้มีการศึกษาบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในระดับประเทศ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพสอบบัญชี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. (2552). **คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และ ศิลปพร ศรีจันเพชร. (2550). **การสอบบัญชี**. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็นเพรส.

บทความ

จุฑามน สิทธิผลวนิชกุล และ มนวิกา ผดุงสิทธิ์. (2550, สิงหาคม). “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียน.” **วารสารวิชาชีพบัญชี**, หน้า 56-72.

วิทยานิพนธ์

จุฑามน สิทธิผลวนิชกุล. (2549). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียนและรับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธเนศศิริ ฝากมิตร และคณะ (2542). **การศึกษาค้นคว้าของงานสอบบัญชีต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิโรจน์ เลาทวีโชค. (2547). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจรับงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีและการเลือกสำนักงานสอบบัญชีของผู้ใช้บริการงานสอบบัญชี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ภาษาไทย

วิทยานิพนธ์

สมหวัง ศุภโชคชัยวัฒนา และคณะ (2540). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, (2554). ข้อมูลจดทะเบียนนิติบุคคล. สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2554, จาก

<http://knowledgebase.dbd.go.th/DBD/BRA/braTimeSeries.aspx>

รสริน ศรีริกานนท์. (2554). การวิเคราะห์องค์ประกอบ. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2555, จาก เว็บไซต์ ศรีติพงษ์ ภูวรัวรานนท์ <http://www.saruthipong.com/port/document/299-7005/299-705-8.pdf>

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2554). แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2555...คาดขยายตัวในกรอบ ร้อยละ 3.5-4.8 (มองเศรษฐกิจฉบับที่ 3228). สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2555, จาก

<http://www.kasikornresearch.com/TH/KEconAnalysis/Pages/ViewSummary.aspx?docid=28111>)

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542. สืบค้นเมื่อ 6 มิถุนายน 2555, จาก <http://www.royin.go.th>

กฎหมาย

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543

กฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505

บรรณานุกรม (ต่อ)

ภาษาต่างประเทศ

BOOK

Hair, JF, Black, WC, Babin, BJ, Anderson, RE & Tatham, RL 2006, **Multivariate data analysis** (6th ed.). Pearson Prentice Hall: Upper Saddle River, New Jersey.

ARTICLE

Sands and McPhail. (2003). "Choice Criteria of Listed Australian Public Companies for Selecting an Auditor." **International Journal of Business Studies**, 11. pp.109-133.

ด

พ

ภาคผนวก

๕

แบบสอบถาม

เรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการ
บริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร”

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยผู้วิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ดำเนินงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของ
ผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมีวัตถุประสงค์ศึกษาถึง
องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้มีอำนาจตัดสินใจในการเลือกผู้สอบ
บัญชีรับอนุญาตของบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถามฉบับนี้
มีทั้งหมด 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลพื้นฐานของธุรกิจ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

จึงใคร่ขอความร่วมมือท่านให้ช่วยตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมกับจดหมายฉบับ
นี้ ซึ่งทางผู้วิจัยจะจัดเก็บรายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทของท่านเป็นความลับ โดยยึดหลักจริยธรรม
งานวิจัย งานวิจัยดังกล่าวเพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากท่านเพื่อจัดทำการประมวลผลต่อไป

ขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย

หมายเหตุ : โปรดตอบแบบสอบถามและส่งคืนภายในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2555 โดยใช้ซองที่แนบ
มาพร้อมนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลพื้นฐานของธุรกิจ

1. ตำแหน่งงานในปัจจุบันของท่าน

- 1.1 กรรมการผู้จัดการ
- 1.2 รองกรรมการผู้จัดการ
- 1.3 ผู้จัดการฝ่ายบัญชี
- 1.4 ผู้ถือหุ้น
- 1.5 อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

2. ปัจจุบันบริษัทของท่านมีทุนจดทะเบียนจำนวนเท่าใด

- 2.1 ไม่เกิน 5,000,000 บาท
- 2.2 มากกว่า 5,000,000 บาท

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

องค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อทางเลือก ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
1. ท่านคิดว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรมีคุณสมบัติ ต่อไปนี้ในระดับใด					
1.1 ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
1.2 จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
1.3 ประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต					
1.4 ความรู้และความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวกับ ธุรกิจและอุตสาหกรรม					
1.5 ความเป็นระบบในการทำงานของสำนัก งานสอบบัญชี					
1.6 การรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของบริษัท ผู้ให้บริการสอบบัญชี					

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ)

องค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อทางเลือก ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
2. ท่านคิดว่าค่าธรรมเนียม มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชี รับอนุญาตต่อไปนี้ในระดับใด					
2.1 ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีต่ำกว่า สำนักงานสอบบัญชีอื่น					
2.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการสอบบัญชี ต่ำกว่าสำนัก งานสอบบัญชีอื่น					
2.3 ค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับคุณภาพ งานสอบบัญชี					
2.4 ค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ ใช้ในการสอบบัญชี					
3. ท่านคิดว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรมีความสามารถ ในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า ต่อไปนี้ในระดับใด					
3.1 ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใน การทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท					
3.2 ความสามารถของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท					
3.3 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพในการ ปฏิบัติงาน					
3.4 ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสุภาพใน การปฏิบัติงาน					
3.5 มีระบบในการขอเอกสารหรือนัดหมายเพื่อไม่ รบกวนเวลาการทำงานของพนักงาน					
3.6 เข้าตรวจสอบในเวลาหรือนัดหมายตามตารางที่ กำหนดไว้ล่วงหน้า					

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ)

องค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อทางเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
4. ท่านคิดว่าชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อไปนี้ในระดับใด					
4.1 ความมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสำนักงานสอบบัญชี					
4.2 การเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก เช่น ธนาคาร เจ้าหนี้ ฯลฯ					
4.3 สำนักงานสอบบัญชีจัดอยู่ดีอันดับแรก ได้แก่ Pricewaterhouse Coopers ABAS Ltd., Ernst & Young Office Limited, KPMG Audit (Thailand) Limited, Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyoh Co.,Ltd.					
4.4 เป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้นรายใหญ่					
5. ท่านคิดว่าทำให้คำปรึกษาอื่น นอกเหนือจากงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อไปนี้ในระดับใด					
5.1 การให้คำปรึกษาเรื่อง ระบบบัญชี					
5.2 การให้คำปรึกษาเรื่อง ภาษีอากร					
5.3 การให้คำปรึกษาเรื่อง การควบคุมภายใน					
5.4 การให้คำปรึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance)					
5.5 การให้คำปรึกษาเรื่อง หลักการบัญชี					

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ)

องค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อทางเลือก ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
6. ท่านคิดว่าองค์ประกอบด้านที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชี มี ผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อไปนี้ในระดับใด					
6.1 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในจังหวัดเดียวกับ สำนักงานใหญ่					
6.2 ที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีตั้งอยู่ใกล้บริษัท					
6.3 ความสะดวกในการเดินทางไปยังสำนัก งานสอบบัญชี					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวเบญจมาศ สันติวัฒนาพร
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2552 บัณฑิตบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 (เหรียญทอง) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2554 บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ตำแหน่งและ สถานที่ทำงานปัจจุบัน	Assistant Auditor Mc Millan Woods (Thailand) Limited
ทุนการศึกษา	ทุนการศึกษา “ความสามารถพิเศษทางด้านวิชาการ” ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต